

Forslag til

VVM-vejledning

- om vurdering af visse offentlige og private anlægs indvirkning på miljøet

Indledning	4
Vejledningens indhold.....	5
<i>Anlæg, der kan have en væsentlig indvirkning på miljøet</i>	5
<i>Anmeldelse</i>	5
<i>Obligatorisk VVM for anlæg i bilag 1</i>	5
<i>Screeningspligt for anlæg i bilag 2</i>	5
<i>Ændringer og udvidelser</i>	6
<i>Ikke til skade for miljøet</i>	6
<i>Kommuneplantillæg (VVM)</i>	6
<i>Offentlighed</i>	7
<i>VVM-tilladelsen</i>	7
<i>Klage</i>	7
<i>Lovliggørelse og straf</i>	7
<i>Miljøvurdering efter anden lovgivning</i>	7
<i>Hyppigt anvendte ord i vejledningen</i>	7
<i>Skematisk oversigt over VVM</i>	9
1. Anmeldelsen	10
<i>Form- og indholdsmæssige krav</i>	11
<i>Anmeldelsen indsendes til kommunen</i>	11
<i>Anlæg, der skal behandles i miljøcentre</i>	11
<i>Manglende anmeldelse</i>	12
<i>De anmeldelsespligtige anlæg</i>	12
<i>Bilag 1</i>	14
<i>Bilag 2</i>	14
2. VVM-pligt og tilladelse	15
<i>Når bilag 2-anlæg "vokser ind i" bilag 1</i>	18
3. Pligt til screening af anlæg i bilag 2	20
3.1. Screeningskriterierne	21
3.1.1. Anlæggets karakteristika	21
3.1.2. Anlæggets placering	24
3.1.3. Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning.....	28
4. VVM-redegørelsen og "scoping"	31
4.1. Beskrivelse af anlægsprojektet.....	32
4.2. Alternativer	33
4.3. Beskrivelse af omgivelserne og virkningerne på disse	33
4.4. Anlæggets virkninger på miljøet som følge af forurening.....	35
4.5. Foranstaltninger med henblik på at undgå, nedbringe eller neutralisere de skadelige virkninger på miljøet	37
4.6. Ikke-teknisk resumé på grundlag af ovennævnte oplysninger	37
4.7. En oversigt over eventuelle mangler ved oplysningerne og vurderingen af miljøpåvirkningerne.....	37
Kapitel 5 Kommuneplanretningslinjer	39
Kapitel 6 Offentliggørelser	40
Kapitel 7 VVM-tilladelsen	42
7.1 Andre tilladelser	43
Kapitel 8 Klageregler	46

<i>Eksempel på klagevejledning:</i>	47
Kapitel 9 Lovliggørelse og straf.....	48
Kapitel 10 Forhold til vurdering efter anden lovgivning	49
10.1 Miljøvurdering af planer og programmer	49
10.2 Konsekvensvurdering - Habitatområder og strengt beskyttede arter.....	49
BILAG A. Kommentarer til enkelte anlæg i bekendtgørelsens bilag 1	51
BILAG B. Kommentarer til enkelte anlæg i bekendtgørelsens bilag 2	61
BILAG C. Check-liste til brug for screening (VVM-pligt).....	68
BILAG D. Checkliste til brug for fastlæggelsen af VVM-redegørelsens indhold – Scoping.	73

Indledning

VVM betyder Vurdering af Virkningerne på Miljøet og omfatter konkrete anlæg eller projekter, hvor der er en bygherre. Formålet med VVM er, at virkningerne på miljøet tages i betragtning på et så tidligt tidspunkt som muligt, før der gives tilladelse til at påbegynde et anlæg, og at offentligheden inddrages i beslutningsprocessen. På den måde sikres, at myndighederne har et godt grundlag for at træffe miljømæssigt bedre beslutninger.

Denne vejledning beskriver VVM-proceduren for anlæg på land omfattet af [VVM-bekendtgørelsen](#) i henhold til [Planloven](#)¹. De VVM-pligtige anlæg vil normalt blive vurderet i tillæg til kommuneplanen, hvor miljøredegørelsen indgår som en del af den redegørelse, der skal følge planforslaget.

Anlægsprojekter, der vedtages som anlægslov, er undtaget planlovens VVM-regler, idet VVM-kravene opfyldes i forbindelse med lovgivningsprocessen. Husdyrbrug er ikke længere omfattet af planlovens VVM-regler. De er fra 1. januar 2007 omfattet af [lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug](#), hvor VVM-reglerne er integreret i godkendelsessystemet.

Vejledningen erstatter "VVM-vejledning om visse offentlige og private anlægs indvirkning på miljøet af 10. oktober 2001". I vejledningen er der gennemført en række konsekvensændringer som følge af de ændringer, der blev gennemført i bekendtgørelse nr. 1006 af 20. oktober 2005 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelsen) og i den gældende VVM-bekendtgørelse, der blev udstedt i forbindelse med kommunalreformen. Hertil kommer en forklarende udbygning af kapitlerne om screening og scoping. Herudover er vejledningen i det væsentlige baseret på den tidligere vejledning og - i det omfang det har været muligt - præciseret på grundlag af retspraksis.

Denne vejledning retter sig mod bygherrer og myndigheder.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, lovbekendtgørelse nr. 813 af 21. juni 2007 af lov om Planlægning, VVM-direktivet (85/337/EØF af 27. juni 1985), direktiv 97/11/EF om ændring af VVM-direktivet, samt direktiv nr. 2003/35/EF af 26. maj 2003 om bl.a. ændring af VVM-direktivet

Vejledningens indhold

Anlæg, der kan have en væsentlig indvirkning på miljøet

Formålet med VVM-bekendtgørelsen er at sikre, at der gennemføres en VVM og gives en tilladelse til anlæg, der kan have en væsentlig indvirkning på miljøet. I bekendtgørelsens bilag 1 og 2 findes en liste over de anlægstyper, der kan være tale om. Andre anlægstyper er ikke omfattet af VVM-bekendtgørelsens regler, men der findes anlægstyper, som er omfattet af VVM-reglerne i anden lovgivning. Det gælder fx anlæg til husdyravl og anlæg på havet. Disse anlæg vil ikke blive behandlet i denne vejledning.

I bilag A og B til vejledningen findes kommentarer til de enkelte anlægstyper, som kan bidrage til afgrænsningen af, hvornår et anlæg er omfattet af VVM-bekendtgørelsen.

Anmeldelse

Bygherren har pligt til at foretage forudgående anmeldelse af etablering, ændring eller udvidelse af anlæg i bilag 1 og 2. Myndigheden har herefter pligt til at meddele bygherren, om anlægget må antages ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt eller foretage en vurdering af anlæggets virkninger på miljøet. En ændring eller udvidelse af et anlæg i bilag 2, der ikke kan være til skade for miljøet, er ikke omfattet af VVM-bestemmelserne, og skal derfor heller ikke anmeldes. Læs mere om anmeldelsespligten i kapitel 1.

Obligatorisk VVM for anlæg i bilag 1

Anlæggene i bilag 1 antages alle at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Det er derfor, de er placeret i bilag 1. Disse anlæg må ikke påbegyndes før der er gennemført en VVM og meddelt en tilladelse på baggrund af VVM-redegørelsen. Det anslås at den enkelte kommune i snit vil have en VVM-sag hvert andet år - inklusive bilag 2 anlæg, der screenes til VVM. Et tilsvarende antal sager om VVM-pligtige anlæg behandles i de statslige miljøcentre.

Når et anlæg er omfattet af pligt til VVM før tilladelse, vil det være hensigtsmæssigt at bygherren udarbejder en projektbeskrivelse, hvori der tages højde for udviklingen inden for en passende tidshorisont. Det er nemlig sådan, at senere ændringer eller udvidelser, som falder uden for den gennemførte VVM (eller screening), vil betyde, at VVM-bestemmelserne igen kommer i anvendelse før der kan meddeles tilladelse eller godkendelse – med mindre ændringen eller udvidelsen falder helt uden for VVM-bekendtgørelsens anvendelsesområde.

En nærmere beskrivelse af VVM-redegørelsens udarbejdelse og indhold findes i vejledningens kapitel 4 (VVM-redegørelsen), kapitel 5 (kommuneplanretningslinjer), kapitel 6 (offentlighed), kapitel 7 (VVM-tilladelsen) og kapitel 7.1 (koordination med andre tilladelser eller godkendelser). Vejledningens bilag D er en check-liste, som kan anvendes til fastlæggelse af VVM-redegørelsens indhold.

Screeningspligt for anlæg i bilag 2

Langt det største antal sager findes indenfor anlægstyper i bilag 2. Disse anlæg vil kun "undtagelsesvis kræve udarbejdelse af VVM redegørelse, og normalt kun hvis de placeres i områder, der er særligt miljøfølsomme eller rummer særlige naturbeskyttelsesværdier, idet de

generelle miljøregler i andre tilfælde bør være tilstrækkelige til at sikre miljøet”². Naturgrundlaget og en planlægning, der tager højde for dette, vil derfor have betydning for, hvor mange bilag 2 anlæg, der konkret vurderes at skulle igennem en VVM-procedure. Grænsen eller definitionen, der afgør om anlæg hører til i bilag 1 eller i bilag 2 er nemlig fastsat således, at bilag 2 anlæg normalt ikke vil kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Men det er obligatorisk at foretage en screening af anlæggene - det vil sige en indledende vurdering baseret på kriterierne i bilag 3. Hvis screeningen viser, at anlægget må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, skal der gennemføres en VVM-procedure. I alle andre tilfælde slutter VVM-sagsbehandlingen med, at resultatet af screeningen meddeles til bygherren samt annoncering af resultatet. Screeningsafgørelsen vil kunne påklages til Naturklagenævnet. En screening udelukker ikke, at der skal søges tilladelse eller foretages anmeldelse efter andre regler. En nærmere beskrivelse af screeningsproceduren og -kriterierne findes i kapitel 3. Bilag C er en check-liste, som kan anvendes til gennemførelse af screeningen.

Ændringer og udvidelser

En væsentlig kategori af sager er ændringer og udvidelser af anlæg i bilag 1 og bilag 2. Vejledningen indeholder i kapitel 3 og 4 en nærmere beskrivelse af, hvilke ændringer og udvidelser, der skal screenes eller igennem en VVM-procedure.

Ikke til skade for miljøet

Det er ikke alle ændringer og udvidelser, der kan være til skade for miljøet - selv efter VVM-bekendtgørelsens miljøbegreb, som er udtrykt i § 7, samt bilag 3 og 4. Det er vigtigt at være opmærksom på, at mindre betydende ændringer eller udvidelser, som ikke kan være til skade for miljøet, kan falde helt uden for VVM-bekendtgørelsens anvendelsesområde og derfor heller ikke skal anmeldes til kommunen efter disse bestemmelser. Det udelukker naturligvis ikke, at bygherren kan have pligt til at indhente anden tilladelse eller foretage anmeldelse efter anden lovgivning. Det må antages, at denne type ændringer eller udvidelser finder sted langt oftere end ændringer og udvidelser, der skal screenes og/eller have gennemført en VVM.

Kommuneplantillæg (VVM)

VVM-reglerne er i Danmark hovedsageligt gennemført i medfør af planloven. Disse anlæg findes i bilag 1 og 2. Når et anlæg er omfattet af planlovens krav om gennemførelse af en VVM, betyder det, at der blandt andet skal udstedes et særligt kommuneplantillæg som forudsætning for realisering af anlægget. Det gælder også, når anlægget i øvrigt ikke strider mod den gældende kommuneplan. Proceduren for tilvejebringelse af kommuneplantillægget følger Planlovens bestemmelser, og VVM-proceduren er i det hele taget udarbejdet som en integreret del af planloven. En screening medfører ikke, at der skal udarbejdes et kommuneplantillæg. Screening af et anlæg i bilag 2, der viser uoverensstemmelse mellem anlægget og kommuneplanretningslinjerne, vil normalt føre til en afgørelse om VVM-pligt.

I kapitel 5 findes en nærmere beskrivelse af kommuneplantillægget og kommuneplanredegørelsen i forbindelse med VVM.

---

² NKO 330, september 2004

Offentlighed

Sager om screening og VVM er omfattet af særlige regler om inddragelse af offentligheden. En nærmere beskrivelse findes i kapitel 6.

VVM-tilladelsen

Når der skal udarbejdes en VVM for et anlæg, skal der også meddeles en særlig tilladelse på grundlag af VVM-redegørelsen. I de tilfælde, hvor der samtidig skal udarbejdes fx en miljøgodkendelse eller en anden tilladelse inden for miljølovgivningen, er der regler om koordination, således at dobbeltarbejde undgås. Dette er nærmere beskrevet i kapitel 7.

Klage

Afgørelse og tilladelse efter VVM-bekendtgørelsen kan påklages til Naturklagenævnet. Reglerne er nærmere omtalt i kapitel 8.

Lovliggørelse og straf

Planlovens bestemmelser om lovliggørelse og straf gælder også for anlæggene i VVM-bekendtgørelsen. I kapitel 9 findes en kort omtale af bestemmelserne.

Miljøvurdering efter anden lovgivning

VVM handler om konkrete anlæg. Planer og programmer er omfattet af krav om miljøvurdering efter en særskilt lov, der både gælder for planer og programmer inden for og uden for planlovens område. De to miljøvurderinger kan ikke erstatte hinanden, men der vil ofte være en vis sammenhæng mellem VVM reglerne og miljøvurdering af planer og programmer, ligesom kravene til dels overlapper hinanden. En beskrivelse af forholdet mellem vurderingerne findes i kapitel 10.

På naturbeskyttelsesområdet skal der i visse tilfælde foretages en konsekvensvurdering efter reglerne i habitatbekendtgørelsen. Det nærmere samspil mellem disse regler og VVM-bestemmelserne beskrives også i kapitel 10.

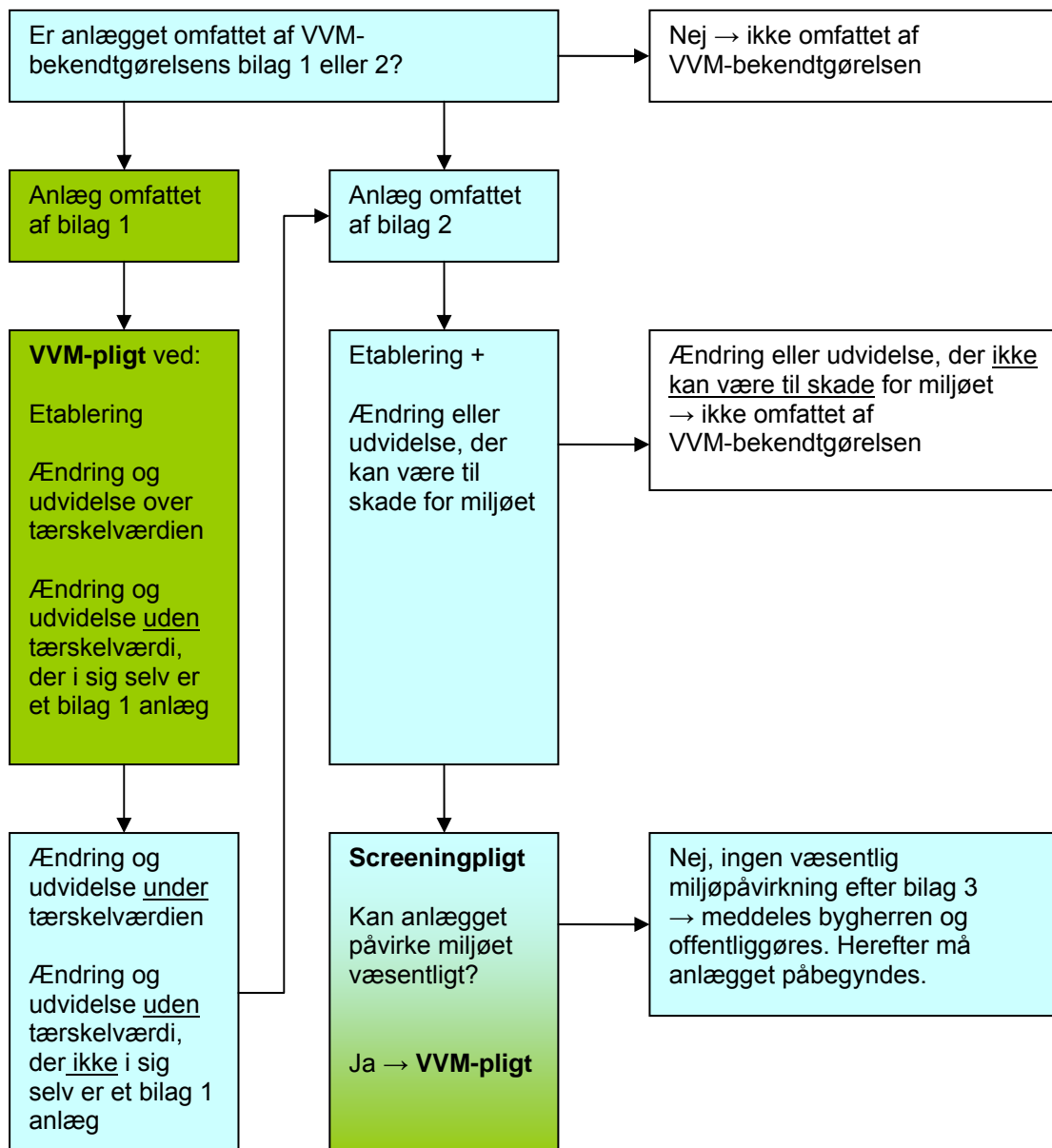
Hyppigt anvendte ord i vejledningen

- **"Anlæg"** skal i VVM-sammenhæng forstås bredt. Det omfatter gennemførelse af anlægsarbejder eller andre installationer eller arbejder, samt andre indgreb i det naturlige miljø eller i landskaber, herunder sådanne, der tager sigte på udnyttelse af ressourcer i undergrunden. Disse anlægstyper er defineret i bekendtgørelsens bilag 1 og 2. Ændringer og udvidelser udgør i sig selv en anlægstype i bilag 1 og 2.
- **"Anmeldelsen"** er bygherrens indledende beskrivelse af det påtænkte projekt, som indsendes til kommunen.
- **"Bygherren"** er den person eller det selskab (juridisk person), der ansøger om godkendelse eller tilladelse til et privat anlæg, samt den offentlige myndighed, som tager initiativ til et anlæg.

- **"Kommunen/MC"**. Kompetencen til at behandle af VVM-sager er fordelt mellem kommuner og de statslige miljøcentre i Århus, Odense og Roskilde, jf. VVM-bekendtgørelsens § 10 og § 11. Miljøcentrene betegnes "MC" de fleste steder i vejledningen.
- **Miljøbegrebet i VVM** omfatter mennesker, fauna og flora, jordbund, vand, luft, klima, landskab, materielle goder og kulturarv. Under begrebet "mennesker" indgår virkninger på befolkning, herunder befolkningens sundhed. I påvirkningen af "jordbund, vand, luft, klima og landskab" indgår også omfanget af transport samt offentlighedens adgangsmulighed til landskabet. Det kaldes også det brede miljøbegreb.
- **"Scoping"** er kommunen/MC's fastlæggelse af VVM-redegørelsens indhold.
- **"Screening"** er kommunen/MC's vurdering af, om et anlæg opført på bilag 2 må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet og dermed er VVM-pligtigt.
- En **"tilladelse"** i VVM-bekendtgørelsens forstand er den afgørelse i henhold til bekendtgørelsens § 9, der på nærmere fastsatte vilkår giver bygherren ret til at etablere, ændre eller udvide det pågældende VVM-pligtige anlæg.
- **"Tærskelværdier"** refererer til de værdier, der er fastsat i bilag 1 for, hvornår et anlæg er omfattet af bilaget. Det er ikke alle anlægstyper, der har en tærskelværdi.
- **"VVM" eller "VVM-vurdering"** betyder Vurdering af Virkningerne på Miljøet efter VVM-bekendtgørelsen.
- **"VVM-bekendtgørelsen"** betyder i denne vejledning [Bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet \(VVM\) i medfør af lov om planlægning.](#)

Skematisk oversigt over VVM

1. Anmeldelsen

Bygherren har altid pligt til at indgive skriftlig anmeldelse til kommunen/MC før etablering, udvidelse eller ændring af et anlæg opført på VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2.

Det hænger sammen med, at VVM-pligtige anlæg skal have en tilladelse, som er meddelt på baggrund af en VVM-redegørelse, før anlægget må etableres, ændres eller udvides.

Anmeldelsespligten omfatter vel at mærke ikke ændring eller udvidelse, jf. bilag 2, punkt 14, der ikke kan være til skade for miljøet i forhold til VVM-reglernes brede miljøbegreb.

En gennemført VVM kan dække senere ændringer eller udvidelser af det pågældende anlæg. Når det er tilfældet, skal der ikke gennemføres en ny VVM, før der kan gives tilladelse efter anden lovgivning. Det gælder eksempelvis miljøgodkendelse af en ændring, som ligger inden for VVM-redegørelsen. I disse tilfælde skal ændringen eller udvidelsen ikke anmeldes efter VVM-bekendtgørelsen. Det udelukker ikke, at der skal indgives anmeldelse eller ansøgning efter andre regler.

Kravet om skriftlig anmeldelse gælder for både private og offentlige bygherrer, og skal ses i lyset af VVM-reglernes principper om en gennemsigtig beslutningsproces og en dokumenteret vurdering. Dette gælder også, når kommunen selv er både bygherre og VVM-myndighed

Oplysningerne om det påtænkte anlæg bør fremgå af bygherrens anmeldelse. Hvis de oplysninger, der fremgår af anmeldelsen, ikke er tilstrækkelige eller er mangelfulde, bør bygherren anmodes om at levere de ønskede oplysninger.

Ønsker bygherren imidlertid ikke at afgive de ønskede oplysninger, kan kommunen/MC ikke udelukke, at anlægget vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Anlægget vil på den baggrund være VVM-pligtigt.

Eksisterende anlæg, hvor der ikke tidligere er gennemført en VVM, som stilles over for krav om en ny godkendelse eller tilladelse som forudsætning for fortsat drift, betragtes i den forbindelse som nyanlæg for så vidt angår den del af driften, der omfattes af krav om ny godkendelse eller tilladelse. Det øvrige anlæg indgår i vurderingen af den kumulative effekt som en del af det omgivende miljø.

Der kan pålægges bødestraf efter VVM-bekendtgørelsens § 13, hvis bygherren undlader at indgive skriftlig anmeldelse eller påbegynder et anmeldt anlæg før kommunen/MC har truffet afgørelse om, at anlægget **ikke** er VVM-pligtigt, eller kommunen/MC har meddelt bygherren en tilladelse i henhold til VVM-bekendtgørelsens § 9. Planlovens § 63 m.fl. om berigtigelse af ulovlige forhold gælder også for anmeldelsespligtige anlæg.

Hvis anlægget er omfattet af bilag 1 eller bilag 2, træffer kommunen/MC på baggrund af anmeldelsen en af følgende afgørelser:

- Anlægget er obligatorisk VVM-pligtigt (bilag 1).
- Anlægget er blevet screenet og antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. VVM-pligt.

- Anlægget er blevet screenet, og antages ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt. Ikke VVM-pligt.

Hvis anmeldelsen angår en ændring eller udvidelse, der ikke kan være til skade for miljøet, skal kommunen meddele bygherren, at anmeldelsen ikke er nødvendig, og at der ikke skal foretages en screening.

Form- og indholdsmæssige krav

Anmeldelsen er en forudsætning for, at kommunen/MC kan påbegynde VVM-behandlingen. Anmeldelsen skal være skriftlig. Der er ikke fastsat særlige indholdsmæssige krav for anmeldelsen, men for at sagen kan behandles, må der være tilstrækkelige oplysninger til, at kommunen/MC kan afgøre, om sagen er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2, om sagen skal oversendes til miljøcentret samt hvilke typer af miljøpåvirkninger, der må forventes fra anlægget. Oplysningerne bør omfatte anlæggets karakteristika – herunder art, dimensioner, placering og potentielle miljøpåvirkning svarende til kriterierne i bilag 3.

Det er i bygherrens egen interesse at sikre, at sagen er bedst muligt oplyst i anmeldelsen, således at kommunen/MC har mulighed for at foretage en hurtig og rigtig sagsbehandling .

Anmeldelsen indsendes til kommunen

Anmeldelsen indsendes altid til kommunen, der er myndighed for det største antal sager, især for bilag 2 anlæg. For en række anlæg, defineret i § 10 og § 11, er kompetencen dog tillagt de statslige miljøcentre. Anmeldelser omfattet af § 10 og § 11 **sendes derfor af kommunen straks videre til det miljøcenter** (Miljøcenter Roskilde, Miljøcenter Odense eller Miljøcenter Århus), der har VVM-kompetencen. Det er en almindelig videresendelse til rette myndighed, som hverken skal offentliggøres eller behandles politisk. Miljøcentrene overtager herefter kommunens forpligtelser og beføjelser efter VVM-bekendtgørelsen for disse anlæg.

Miljøcentret varetager kommunens opgaver og beføjelser efter VVM-bekendtgørelsen for hele anlægget, uanset om miljøcentret efter anden lovgivning kun skal varetage opgaver og beføjelser for dele af anlægget. Det hænger sammen med, at VVM-vurderingen er en helhedsvurdering af den samlede indvirkning på miljøet.

Anlæg, der skal behandles i miljøcentrene

Anmeldelser, der skal behandles i Miljøcentrene, omfatter følgende anlæg:

- Anlæg, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet i en anden stat, eller hvor en anden stat har anmodet om oplysninger om anlægget, jf. § 10.
- Anlæg, hvor miljøcentret har godkendelseskompetencen efter miljøbeskyttelsesloven.
- Anlæg, hvor godkendelseskompetencen er henlagt til miljøministeren efter [naturbeskyttelseslovens § 20, stk. 2](#)³.
- Alle anlæg, hvor staten er bygherre.

³ Bekendtgørelse nr. 1354 af 11/12/2006 om godkendelse af offentlige vejanlæg og af ledningsanlæg m.v. i det åbne land

- Alle infrastrukturanlæg, der forudsætter tilvejebringelse af kommuneplantillæg i mere end to kommuner.
- Vandindvindings- og vandforsyningsanlæg, hvis det samlede anlæg geografisk strækker sig over mere end to kommuner.
- Vindmøller på 150 m totalhøjde eller derover.

Manglende anmeldelse

Hvis kommunen/MC ikke har modtaget en anmeldelse, kan sagsbehandlingen efter VVM-reglerne ikke påbegyndes.

Anlægget må ikke påbegyndes før der er truffet en screeningsafgørelse og - hvis anlægget er obligatorisk VVM-pligtigt eller må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt - meddelt en VVM-tilladelse på baggrund af en VVM-vurdering.

De anmeldelsespligtige anlæg

Anmeldelsespligten gælder for nye anlæg omfattet af et eller flere punkter i VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2.

Anmeldelsespligten gælder også for **udvidelse eller ændring af et eksisterende anlæg** omfattet af et eller flere punkter i bilag 1 eller bilag 2, uanset om anlægstypen var omfattet af VVM-reglerne på det tidspunkt, hvor det oprindeligt blev etableret. Det er som udgangspunkt kun ændringen eller udvidelsen, der skal anmeldes, da VVM er en fremadrettet proces. Der gælder dog særlige forhold for anlæg, hvor en hidtidig tilladelse er udløbet, fx midlertidig tilladelse, 2-årig tilladelse til udviklingsanlæg på lempede vilkår, samt bilag 2 anlæg, der ved ændring bliver omfattet af bilag 1. Læs mere om dette i kapitel 2.

Fysiske ændringer, ændret anvendelse eller udvidelse af anlæggets kapacitet er eksempler på ændringer, der kan være omfattet anmeldelsespligten efter VVM-bekendtgørelsen. Det vil dog kun være tilfældet, hvis de går ud over den projektbeskrivelse, som ligger til grund for en tidligere gennemført VVM-vurdering af anlægget.

En afgørelse om, at der ikke er grundlag for at stille nye krav til virksomheden (fx miljøbeskyttelsesloven), kræver ikke VVM, når der i øvrigt er tale om et uændret anlæg, og den eksisterende tilladelse ikke er bortfaldet. Der skal derfor heller ikke indgives en anmeldelse efter VVM-bekendtgørelsen.

Almindelig vedligeholdelse af et bestående anlæg er ikke omfattet af VVM-bekendtgørelsens anmeldelsespligt, så længe vedligeholdelsen ikke i sig selv antager karakter af et anlæg eller projekt. Ændringer eller udvidelser af anlæg opført på bilag 2, skal kun anmeldes, hvis ændringen kan være til skade for miljøet. Ved denne vurdering skal der tages hensyn til de kriterier, der er nævnt i bilag 3.

Anmeldelsespligten kan også gælde for anlæg, der allerede er etableret og har været eller er i drift. Det vil være tilfældet, når der i medfør af lovgivningen skal meddeles en (ny) tilladelse eller godkendelse som forudsætning for fortsat eller genoptaget drift, og hvor det

er muligt at fastsætte nye vilkår og betingelser for driften⁴. Det vil normalt være anlæg, der er sat i drift før VVM-reglerne trådte i kraft, og hvor der derfor ikke tidligere er udarbejdet en VVM-redegørelse eller er foretaget en screening.

Eksempler på dette er:

- Genoptagelse af tidligere drift eller igangsættelse af drift på baggrund af en tidligere meddelt tilladelse, som ikke er blevet udnyttet⁵.
- Generelt bortfalder en hidtidig ret efter planloven til at udnytte en ejendom, som nu ville kræve tilladelse efter planlovens § 56, stk. 2, når retten ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Fx en landzonetilladelse.

Krav om (ny) tilladelse eller godkendelse som forudsætning for fortsat drift kan omfatte hele det eksisterende anlæg eller være begrænset til en del af anlægget. Det vil ikke altid være muligt at foretage en klar afgrænsning heraf, og kommunen/MC må i så fald vurdere, om VVM-kravet omfatter hele anlægget.

Anlæg, der var lovligt etableret inden VVM-direktivet trådte i kraft, skal ikke vurderes med hensyn til virkningerne på miljøet, så længe der ikke sker nogen ændring. Senere ændring eller udvidelse kan være omfattet af krav om VVM eller screening, hvor det eksisterende anlæg indgår i vurderingen af den kumulative effekt.

Kommunen/MC vurderer indledningsvis om etableringen, ændringen eller udvidelsen er omfattet af bilag 1 eller bilag 2. Det er hele det samlede anlæg, der er udgangspunktet for denne vurdering, uanset om det kun er ændringen eller udvidelsen, der bliver genstand for VVM-processen. Anlæg på bilag 1 er obligatorisk VVM-pligtige, mens anlæg på bilag 2 er screeningspligtige og VVM-pligtige, hvis anlægget på grundlag af screeningen må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Læs vejledningens kapitel 2 og 3 samt vejledningens BILAG A og B for en nærmere beskrivelse af anlægstyperne.

---

⁴ jf. EF-domstolens dom i sagen [C-201/02, Delena Wells](#), i en sag om fastsættelse af nye betingelser for driften af et stenbrud, som oprindeligt havde fået en tilladelse før ikrafttræden af VVM-direktivet. Den gamle tilladelse skulle registreres, og der skulle fastsættes nye betingelser og godkendes nye ”punkter”. Domstolen udtalte, at nye tilladelser skal undergives en vurdering med hensyn til indvirkningen på miljøet. Det også gælder i tilfælde, hvor en gammel tilladelse falder bort eller hvor indholdet i en tilladelse erstattes ved fastsættelse af nye betingelser og godkendelse af punkter.

Naturklagenævnet har baseret afgørelsen af 13. april 2005 i en sag om et affaldsbehandlingsanlæg ved Svogerslev (Tarco), [Nr. 356, maj 2005](#): ”På baggrund af ovenstående finder Naturklagenævnet efter en samlet vurdering, at tilvejebringelsen af det planmæssige grundlag for, at Tarco A/S nu kan forblive på ejendommen er en relevant ændring, der fører til, at der efter samlebekendtgørelsen skal foretages en vurdering af, hvorvidt virksomheden vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at Tarcos midlertidige tilladelser, stedse er meddelt med henblik på virksomhedens afvikling og reetablering af området, at virksomhedens fortsatte eksistens, efter udløbet af den seneste landzonetilladelse, er afhængig af at der meddeles en ny godkendelse/tilladelse efter planloven, og at virksomheden stedse har været bekendt med dette.”

⁵ jf. EF-domstolens dom i sagen C-81/96, Gedeputeerde Staten van Noord Holland, hvor domstolen udtaler, at en medlemsstat ikke kan fritage for VVM, når ”der allerede var givet en tilladelse til disse projekter før den 3. juli 1988, da fristen for at gennemføre direktivet udløb, når der ikke inden tilladelsen var blevet foretaget en miljøvurdering i overensstemmelse med direktivet, og der efter den 3. juli 1988 formelt er blevet indledt en ny procedure med henblik på tilladelse”.

Bilag 1

Anlæg i bekendtgørelsens bilag 1 er obligatorisk VVM-pligtige. Der skal derfor ikke foretages en screening for at fastslå VVM-pligten. Bilag 1 omfatter også visse ændringer og udvidelser af anlæg i bilag 1, jf. punkt 38.

Læs også vejledningens kapitel 2 om VVM og tilladelse, kapitel 4 om VVM-redegørelsens indhold, kapitel 5 om kommuneplanretningslinjer, kapitel 6 om offentliggørelser, kapitel 7 om VVM-tilladelsen samt BILAG A for en nærmere beskrivelse af anlæggene i bilag 1. Der findes endvidere et check-skema til brug for fastlæggelsen af indholdet i VVM-redegørelsen i vejledningens BILAG D.

Bilag 2

Nye anlæg i bekendtgørelsens bilag 2 skal altid screenes, dvs. vurderes efter kriterierne i bilag 3. Ændringer og udvidelser af anlæg i bilag 2 skal screenes, hvis de kan være til skade for miljøet.

Visse ændringer eller udvidelser af anlæg, der som helhed betragtet er omfattet af bekendtgørelsens bilag 1, er også omfattet af bilag 2, punkt 14. Det vil altid være tilfældet, når ændringen eller udvidelsen ligger **under den tærskelværdi**, der er fastsat i bilag 1

Se kapitel 3 for en nærmere beskrivelse af screeningen, BILAG B om de enkelte anlægstyper samt BILAG C med check-skema til brug for screeningen.

2. VVM-pligt og tilladelse

Dette kapitel beskriver nærmere, hvordan det undersøges om et konkret anlæg er omfattet af den obligatoriske VVM-pligt ved etablering, udvidelse eller ændring. Der henvises til kapitel 4, 5, 6 og 7 for en beskrivelse af VVM-redegørelsen, kommuneplanretningslinjer (VVM), offentliggørelser og VVM-tilladelsen..

Alle anlæg, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan få væsentlig indvirkning på miljøet, er VVM-pligtige. Det omfatter alle anlæg i VVM-bekendtgørelsens **bilag 1** ved etablering samt for ændringer og udvidelser omfattet af bilag 1, punkt 38.

Etablering, ændring og udvidelse af anlæg i **bilag 2**, er VVM-pligtig, hvis det **på baggrund af en konkret vurdering** ud fra kriterierne i bilag 3 (screening), må antages, at anlægget vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Læs mere om bilag 2 anlæg i kapitel 3.

VVM-pligt og VVM-tilladelse kræves til

- **Anlæg, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan få væsentlig indvirkning på miljøet.**
- **Bilag 1 – obligatorisk ved etablering samt visse ændringer eller udvidelser, jf. punkt 38**
- **Bilag 2 – etablering, ændring eller udvidelse, der kan påvirke miljøet væsentligt**

De VVM-pligtige anlæg er altid omfattet af et krav om tilladelse i henhold til VVM-bekendtgørelsens § 9. Tilladelsen må ikke meddeles før VVM-proceduren er afsluttet, og de nødvendige kommuneplanretningslinjer for anlægget er endeligt vedtaget.

Det er det samlede anlæg (eksisterende plus ændring/udvidelse), der i sin helhed udgør grundlaget for vurderingen af, om anlægget er omfattet af et eller flere punkter i bilag 1 eller bilag 2 i VVM-bekendtgørelsen. Anlægsprojektet må ikke splittes op i delprojekter med det formål at unddrage projektet en VVM-vurdering⁶. Selve VVM-redegørelsen eller screeningen vil dog kun skulle omfatte det anmeldte anlægsprojekt. Det eksisterende anlæg indgår i vurderingen af den kumulative effekt som en del af det eksisterende miljø.

⁶ I UfR 2000 s.1103 traf Højesteret afgørelse i en sag om et vejprojekt i Roskilde, om at den lokalplan, der lå til grund for vejprojektet, var ugyldig, fordi der ikke var udarbejdet en VVM-redegørelse forud for planens gennemførelse. HUR havde i strid med VVM-reglerne opsplittet vejprojektet i små selvstændige projekter, der hver for sig ikke skulle VVM-vurderes.

Anlægsbegrebet omfatter både nye anlæg og væsentlige ændringer og udvidelser af et bestående anlæg ved fx flytning, fornyelse, forstærkning eller udvidelse. Det forhold, at der allerede er opført et anlæg, udelukker derfor ikke, at der skal gennemføres en screening og/eller VVM ved udvidelse eller ændring⁷.

Ændringer af anlæg i bilag 1

Anlæg i bilag 1 er anlægstyper, der navnlig på grund af deres art, dimensioner og i visse tilfælde beliggenhed vil kunne påvirke miljøet væsentligt, og som derfor er omfattet af obligatorisk VVM-pligt. Bilag 1 omfatter også ændringer eller udvidelser, jf. bilag 1, punkt 38⁸.

Ændringer eller udvidelser i bilag 1 er omfattet af den obligatoriske VVM-pligt, jf. VVM-bekendtgørelsens § 3, stk. 1 og bilag 1, punkt 38, når de kan **sidestilles med et nyt anlæg**. En ændring eller udvidelse, der opfylder **definitionen** på en anlægstype i bilag 1, er omfattet af bilag 1, og dermed sidestillet med et nyt anlæg i bilag 1. For anlæg, hvor der foruden er fastsat en **tærskelværdi**, gælder dette, når ændringen eller udvidelsen både opfylder definitionen på anlægstypen og ligger over tærskelværdien, der skiller bilag 1 fra bilag 2.

Generelt vil ændringer eller udvidelser af anlæg i bilag 1, der ikke i sig selv er omfattet af et punkt i bilag 1, være omfattet af bilag 2, hvor punkterne er defineret bredere.

Det gælder eksempelvis

- Andre ændringer eller udvidelser i tilknytning til et anlæg i bilag 1, der ikke kan sidestilles med et nyanlæg, men som bl.a. som følge af dets karakter, omfang og kendetegn kan anses som en ændring af anlægget (fx produktion, kapacitet, indretning eller placering) er omfattet af bilag 2, punkt 14.
- Ændringer eller udvidelser, der opfylder definitionen, men ikke tærskelværdien, vil være omfattet af bilag 2, punkt 14.
- Hvis et bilag 1 anlæg skal ændres på en måde, som ikke opfylder definitionen på punktet i bilag 1, vil ændringen i stedet være omfattet af bilag 2 - med mindre ændringen i sig selv opfylder et andet punkt i bilag 1.

Når en ændring eller udvidelse af et anlæg i bilag 1 skal henhøres til bilag 2, punkt 14, bør man være opmærksom på, at ændringer eller udvidelser, der ikke kan være til skade for miljøet (jf. bekendtgørelsens bilag 3), falder uden for bekendtgørelsens anvendelsesområde.

---

⁷EF-domstolen i sagen [C-72/95 Kraaijeveld](#), hvor domstolen udtalte at ”anlæg til regulering af vandløb ... (direktivets bilag II) skal fortolkes således, at det ikke blot omfatter bygning af et nyt dige, men også ændring af et bestående dige ved flytning, forstærkning eller udvidelse, fornyelse på stedet af et dige ved bygning af et nyt dige på samme sted, uanset om det er stærkere eller bredere end det fjernede dige, eller en kombination af flere af disse tilfælde”,

⁸ Punktet blev tilføjet til VVM-direktivet med direktivændringen i 2003 (Århuskonventionen), og blev tilføjet som punkt 38 i bilag 1 i bekendtgørelse nr. 1006 af 20. oktober 2005 i medfør af planloven.

Bilag 1 anlæg		Bilag 2 anlæg
Ændring eller udvidelse over tærskelværdien → obligatorisk VVM	Ændring eller udvidelse, der kan sidestilles med et nyanlæg → obligatorisk VVM	Ændring eller udvidelse, der kan være til skade for miljøet, jf. det brede miljøbegreb → obligatorisk screening
Ændring eller udvidelse under tærskelværdien behandles som et bilag 2 anlæg	Ændringer eller udvidelser, der ikke kan sidestilles med et anlæg i bilag 1 behandles som et bilag 2 anlæg	

Ændring af et bilag 1 anlæg, som er obligatorisk VVM-pligtigt

Som eksempel på en ændring, der kan sidestilles med et nyanlæg, kan nævnes udvidelse af en jernbanelinje til fjerntrafik, som er et anlæg i bilag 1 uden en fastsat tærskelværdi. Anlæg af et ekstra jernbanespor ved siden af et eksisterende jernbanespor indgår i den eksisterende jernbanelinje til fjerntrafik, og det vil derfor – uanset at det drejer sig om en kortere strækning - også være et anlæg i bilag 1, idet det nye anlæg har de samme karakteristika som fx dimensionering til hurtigkørende tog og kan give anledning til de samme miljøpåvirkninger⁹.

Ændring af et bilag 1 anlæg, som ikke er obligatorisk VVM-pligtigt

Som eksempel på en ændring af et anlæg i bilag 1 med en fastsat tærskelværdi kan nævnes ændring af en eksisterende lufthavns infrastruktur uden en forlængelse af start- og landingsbanen. Lufthavnen er omfattet af bilag 1, punkt 7, med en tærskelværdi på 2.100 meter. Da start- og landingsbanen ikke udvides, opfylder ændringerne ikke tærskelværdien, og er derfor ikke sidestillet med et nyanlæg omfattet af bilag 1.

Da ændringerne "bl.a. som følge af deres karakter, omfang og kendetegn kan anses som en ændring af selve lufthavnen"¹⁰ vil de være omfattet af bilag 2, punkt 14 med pligt til screening, hvis de kan være til skade for miljøet. Ændringer, der medfører en udvidelse af lufthavnens virksomhed og forøgelse af lufttrafikken må umiddelbart antages at kunne skade miljøet.

⁹ EF-domstolen i sagen [C-227/01, Kommissionen mod Spanien](#). Domstolen fastslog, at det er obligatorisk at gennemføre en VVM, når udvidelsen/ændringen i sig selv er omfattet af bilag 1.

¹⁰ EF-domstolen i sagen [C-2/07, præjudiciel afgørelse, lufthavn i Vallonien](#), hvor domstolen fastslog at ændringer af et bilag 1 anlæg, som ikke i sig selv er omfattet af bilag 1, vil være omfattet af bilag 2.

Et tænkt eksempel på udvidelse af et bilag 1 anlæg uden tærskelværdi, som ikke medfører VVM-pligt.

Et "integreret kemisk anlæg" er omfattet af bilag 1, som er et bilagspunkt uden tærskelværdi. Det er således kun definitionen, der kan pege på, om en ændring er omfattet af bilag 1 – eller om den skal henføres til bilag 2 "kemiske anlæg". Det må på baggrund af eksemplet (lufthavn) ovenfor antages, at en ændring af selve "det integrerede kemiske anlæg" er omfattet af bilag 1. Diverse indretninger, som ikke indgår i den proces, der kendetegner det integrerede kemiske anlæg, må efter denne definition falde uden for. Det vil fx kunne være tilfældet for ændring af en selvstændig lagerbygning. Lagerbygningen indgår ikke direkte i det "integrerede kemiske anlæg", men er dog en del af anlæggets infrastruktur, og falder derfor ind under bilag 2 "kemiske anlæg". Hvis der er tale om udvidelse af lagerkapaciteten begrundet i produktionsudvidelse af det integrerede kemiske anlæg, vil produktionsudvidelsen være omfattet af bilag 1, idet udvidelsen i denne situation opfylder definitionen på et bilag 1 anlæg.

Man skal være opmærksom på, at andre indretninger i tilknytning til et bilag 1 anlæg, i sig selv kan opfylde andre punkter i bilag 1, fx på grund af risikoforholdene.

Når bilag 2-anlæg "vokser ind i" bilag 1

Udvidelse af et anlæg på VVM-bekendtgørelsens bilag 2, der medfører at anlægget overskrider en produktionsmæssig eller anden minimumsværdi (tærskelværdi) for en anlægstype omfattet af bilag 1, betyder, at **udvidelsen** vil være obligatorisk VVM-pligtigt, og at der derfor vil skulle gennemføres en VVM-vurdering og meddeles en VVM-tilladelse for udvidelsen.

Ændrede beregningsregler udløser ikke umiddelbar VVM-pligt, så længe der er tale om en reelt uændret produktion på et anlæg¹¹.

Tilsvarende har ændringen af [risikobekendtgørelsen](#)¹² blandt andet betydet, at tidligere kolonne 2 anlæg nu klassificeres som kolonne 3 anlæg. Det betyder, at et anlæg som før var omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2, punkt 10, efter de nye regler kan være omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1, punkt 25. Så længe der ikke er tale om ændringer eller udvidelser af anlægget, vil ændring af klassifikationen ikke medføre, at der skal gennemføres en VVM-vurdering. Men senere ændringer eller udvidelser af anlægget kan være omfattet af VVM-pligtigt, jf. bilag 1, punkt 38.

Hvis et anlæg ikke tidligere har været en risikovirksomhed og heller ikke en listevirksomhed efter miljøbeskyttelsesloven, men som følge af ændringer af risikobekendtgørelsen bliver omfattet af såvel risikobekendtgørelsen som listebekendtgørelsen, bliver anlægget også omfattet af VVM-bestemmelserne som et nyanlæg. Læs mere i kapitel 1.1. om anmeldelsespligt for eksisterende anlæg.

---

¹¹ Jf. eksempelvis [NKO nr. 310, februar 2004](#), hvor ændrede beregningsregler medførte, at grænsen for obligatorisk VVM-pligt var overskredet. Anlægget gik dermed fra at være et bilag 2 anlæg til at være omfattet af bilag 1. Dette udløste ikke umiddelbar VVM-pligt. En efterfølgende reel udvidelse af produktionen udløste derimod VVM-pligt, idet der var tale om udvidelse af et bilag 1 anlæg. I den konkrete sag var det en udvidelse af et husdyrbrug, hvor hele anlægget blev godkendelsespligtigt efter miljøbeskyttelsesloven, mens selve udvidelsen blev omfattet af VVM-pligten.

¹² Bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer

Det er kun den **del af** anlægget, der bliver omfattet af krav om godkendelse, der bliver omfattet af VVM-bestemmelserne.

Hvis overskridelsen betyder, at **hele anlægget** som betingelse for fortsat drift bliver omfattet af krav om førstegangsgodkendelse, fx miljøbeskyttelsesloven, skal der gennemføres en VVM for hele anlægget.

3. Pligt til screening af anlæg i bilag 2

Screening er en administrativ afgørelse af, om et anmeldt anlæg/projekt må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt

Det er obligatorisk at screene anlæg i bilag 2 før etablering

En ændring eller udvidelse af et anlæg opført på bilag 2, skal screenes, når den kan være til skade for miljøet, jf. bilag 2, punkt 14

Screeningen skal som minimum baseres på kriterierne i bilag 3

Krav om en skriftlig anmeldelse og en skriftlig afgørelse

Bilag 2 til VVM-bekendtgørelsen omfatter en række anlæg, som alle er karakteriseret ved at være VVM-pligtige, hvis det anmeldte anlægsprojekt må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2.

Grænsen mellem bilag 1 og bilag 2 er fastsat således, at det almindeligvis betyder, at et konkret anlæg i bilag 2 ikke kan påvirke miljøet væsentligt. Det er derfor normalt kun placeringen i forhold til det omgivende miljø og den kumulative effekt, der kan betyde, at et bilag 2 anlæg screenes til VVM-pligt.

Det er kommunen/MC, der administrativt træffer afgørelse om, hvorvidt et anmeldt anlæg er VVM-pligtigt. Dette sker for anlæg opført på bilag 2 ved en såkaldt screening. Afgørelsen skal som minimum baseres på de kriterier, der fremgår af bekendtgørelsens bilag 3. En gennemgang af de enkelte kriterier og væsentlighedsvurderingen findes i afsnit 3.1.

Screeningsafgørelsen skal meddeles skriftligt og samtidig offentliggøres i tilfælde af, at kommunen/MC vurderer, at det pågældende anlægsprojekt **ikke** vil kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed ikke er VVM-pligtigt. Bygherrens anmeldelse skal være tilgængelig for offentligheden, fx på kommunens/MC's hjemmeside.

I tilfælde af VVM-pligt meddeles afgørelsen skriftligt til bygherren, hvorimod offentligheden først underrettes, hvis VVM-proceduren igangsættes. Underretningen sker da i for-offentlighedsfasen i forbindelse med indkaldelsen af ideer og forslag.

Den eneste undtagelse fra screeningspligten - og anmeldelsespligten - er ændringer, der ikke er omfattet af bilag 1, punkt 38, og som ikke kan være til skade for miljøet. Det er i

den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at der ved vurderingen af muligheden for "skade" skal tages hensyn til VVM-bekendtgørelsens miljøbegreb, jf. kriterierne i bilag 3.

Således kan en ændring, der har til sigte at mindske forureningen ved sin udformning godt være til skade for det visuelle miljø – eksempelvis ved etablering af opbevaringsanlæg eller lignende. Kun i tilfælde, hvor ændring ikke vil kunne skade miljøet i bred forstand, er ændringen undtaget screeningspligten.

En screening er altid en individuel vurdering af en konkret sag. Kommunerne/MC kan således ikke fastsætte interne regler, der helt afskærer vurderingen, jf. fx [Naturklagenævnets afgørelse fra 21. juni 2001¹³](#):

"I dette tilfælde indebærer den interne regel imidlertid, at det på forhånd er normeret, hvordan visse sager skal afgøres, og at der ikke er levnet plads til en konkret vurdering i hver enkelt sag.

Den interne regel – og dermed også amtets afgørelse, truffet under henvisning til denne regel – er således udtryk for den forvaltningsretlige grundsætning, der kaldes "skøn under regel". Isoleret set er konsekvensen heraf, at amtets afgørelse er ugyldig."

3.1. Screeningskriterierne

Miljøbegrebet, som det er beskrevet i bekendtgørelsens § 7, stk. 1, indeholder de absolut grundlæggende elementer, som er nødvendige ved stillingtagen til, om et konkret anlægsprojekt omfattet af screeningspligten er VVM-pligtigt.

Bekendtgørelsens bilag 3 rummer en yderligere specifikation af hvilke kriterier, der især bør lægges vægt på i forbindelse med den enkelte vurdering af, om et konkret anlægsprojekt må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt.

Bilag 3 er opdelt i 3 hovedkriterier, som knytter sig til:

- Anlæggets karakteristika,
- anlæggets placering og
- den potentielle miljøpåvirkning.

Det er væsentligt allerede her at fremhæve, at kriterierne i bilag 3 ikke er udtømmende, men udtryk for de mest almindelige forhold, der bør inddrages i screeningsprocessen. Kommunen/MC er således ikke fritaget fra at tage stilling til andre forhold i relation til miljøet, som kommunen/MC må antage vil kunne blive påvirket væsentligt. Se endvidere check-skemaet i vejledningens BILAG C

3.1.1. Anlæggets karakteristika

---

¹³ NKO Nr. 389, juli 2006

Viden om anlæggets karakteristika bygger først og fremmest på bygherrens oplysninger om det påtænkte anlæg.

Oplysningerne omfatter såvel fysisk rumlige forhold som oplysninger om drift og proces. Heri indgår brugen af råstoffer, affaldsproduktion, forurening og gener samt risikoen for uheld.

Endvidere indgår såvel bygherrens som kommunens/MC's oplysninger om øvrige aktiviteter i området, som kan beskrive den samlede miljøpåvirkning i området og på anlægget, det vil sige en eventuel kumulation med andre projekter og anlæg.

– Anlæggets dimensioner

Anlæggets dimensioner omfatter ikke kun anlæggets ydre fysiske dimensioner og placering på grunden, men også anlæggets kapacitet for så vidt angår opbevaring af råstoffer, mellemprodukter og færdigvarer. Hertil kommer produktionskapaciteten, altså flow'et gennem virksomheden, som blandt andet kan sige noget om transportbehov.

Alle disse anlægsgimensioner spiller en væsentlig rolle i vurderingen af anlæggets mulige miljøpåvirkning.

Selvom det er en vigtig parameter, om anlægget kan etableres indenfor rammerne af en gældende lokalplan, vil dette ikke udelukke, at anlæggets øvrige dimensioner vil kunne give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet.

Forudsætter anlæggets realisering, at der foretages ændringer i kommuneplanen, vil anlægget som udgangspunkt være VVM-pligtigt.

Det er i den forbindelse ikke tilstrækkeligt, at kommuneplanændringen ledsages af en miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer, idet grundlaget for kommuneplanændringen udspringer af det konkrete anlægsprojekt og bygherreønske.

- Kumulation med andre projekter

Dette punkt i screeningen er ofte betegnet som "den kumulative effekt". Sigtet med VVM-reglerne er at få vurderet anlæggets miljømæssige påvirkning som en helhedsbetragtning i forhold til områdets miljømæssige bæreevne.

Dette udgangspunkt medfører, at i øvrigt fuldstændigt ens anlægsprojekter i visse sammenhænge kan være VVM-pligtige og i andre situationer ikke. Et af de forhold, der gør sig gældende, er omfanget af anlægsprojektets miljøpåvirkning både hvad angår intensitet og geografisk udstrækning sammenholdt med dette områdes andre aktiviteter og sårbarhed.

Det betyder bl.a. at anlægsprojekter, der udgør en udvidelse, ikke skal vurderes isoleret som et selvstændigt projekt i relation til tålegrænser og vejledende grænseværdier. men ses i kumulation med – dvs. sammen med – det allerede eksisterende anlæg. Dette kan betyde, at et anlægsprojekt, der isoleret set ikke vil påvirke miljøet væsentligt, vil være VVM-pligtigt. Dette vil klart være tilfældet, hvis allerede det eksisterende anlæg giver anledning til væsentlige miljøpåvirkninger.

I forbindelse med vurderingen af de kumulative forhold skal ikke blot eksisterende forhold tages i betragtning, men også arealanvendelse og aktiviteter som følge af allerede eksisterende – udnyttede og u-udnyttede - tilladelser eller vedtagne planer. En lokalplan, der fastlægger anvendelsen af et areal til boliger, skal således i forbindelse med screeningen betragtes som fuldt udbygget uanset, at der på anmeldelsestidspunktet for anlægsprojektet endnu ikke er etableret boliger på arealet.

- Anvendelsen af naturressourcer

Naturressourcer omfatter naturligvis de danske råstoffer som eksempelvis sand, grus, sten, ler, kalk, olie, naturgas, men også fornybare ressourcer som træ og vand hører til begrebet naturressourcer. Et anlægsprojekt kan således godt være VVM-pligtigt, uanset om anlægget vil kunne etableres indenfor rammerne af en gældende lokalplan.

Dette er eksempelvis tilfældet, hvis anlægget forventes at anvende større mængder vand eller andre råstoffer, end der umiddelbart vil kunne stilles til rådighed, således at anlægget fx forudsætter udvidelser af den eksisterende vandforsyning eller kloak- og rensningsanlæg.

Der vil også være VVM-pligt, hvis anlægget forudsætter, at der skal tilføres store mængder råstoffer via vej- eller jernbanetransporter.

- Affaldsproduktion

Affaldsproduktionen kan deles i tre grupper – spildevand, farligt affald og affald i øvrigt. For så vidt angår spildevandet, er det afgørende, om dette kan behandles indenfor rammerne af den eksisterende kommunale spildevandshåndtering, eller om håndteringen af spildevandet vil forudsætte, at virksomheden selv etablerer et rensningsanlæg og/eller udvidelser af det kommunale rensningsanlæg.

Hvis anlægsprojektet forudsætter etablering eller udvidelse af rensningsanlæg til rensning af spildevandet, vil en væsentlig miljøpåvirkning ikke kunne udelukkes, og anlægsprojektet vil være VVM-pligtigt.

Indebærer anlægget, at der vil være behov for bortskaffelse af farligt affald, vil anlægsprojektet som udgangspunkt være VVM-pligtigt. Dette gælder dog ikke, hvis bortskaffelsen og håndteringen af det farlige affald vil finde sted gennem allerede godkendte og etablerede affaldsordninger.

For det øvrige affald gælder tilsvarende, at dette vil føre til VVM-pligt, hvis bortskaffelsen ikke kan finde sted indenfor rammerne af allerede bestående bortskaffelsesordninger.

- Forurening og gener

Et anlægsprojekt, der ikke kan opfylde gældende vejledende grænseværdier for støj og luftforurening, vil normalt være VVM-pligtigt. Disse grænseværdier er nærmere beskrevet af Miljøstyrelsen i vejledninger, som til stadighed revideres.

Dette gælder uanset om anlægget vil kunne etableres indenfor rammerne af en gældende lokalplan. Dette gælder også uanset om anlægget senere i forbindelse med en eventuel

miljøgodkendelse ændres, så det vil kunne opfylde gældende grænseværdier, da spørgsmålet om VVM-pligt alene skal afgøres på grundlag af det anlægsprojekt, bygherren har anmeldt til kommunen i henhold til VVM-bekendtgørelsens § 2.

Det er således bygherrens ansvar allerede ved projektudformningen at sikre sig opfyldelsen af vejledende normer og grænseværdier.

Anlægsprojekter vil være VVM-pligtige, hvis der arbejdes om natten udendørs, eller hvor støj, lys eller varme kan påvirke anvendelsen af naboarealerne, og generne vil kunne forhindre eller begrænse naboarealernes planlagte eller faktiske anvendelse.

- Risiko for uheld, navnlig under hensyn til de anvendte stoffer og teknologier

Et anlægsprojekt omfattet af risikobekendtgørelsens § 4 vil være VVM-pligtigt, hvis risikoen for uheld på naboarealer er uacceptabel høj og dermed indebærer, at kommunen/MC bør lægge begrænsninger på brugen af disse arealer ved udlæg af sikkerhedszoner i planlægningen. Dette gælder også i forbindelse med ændringer, hvorved sikkerhedszonerne ændres således, at nye eller større arealer bliver omfattet af sikkerhedszonen.

Det er bygherrens ansvar at sikre, at sikkerhedszonerne kan udlægges uden at forhindre hidtidig lovlig brug af disse arealer.

3.1.2. Anlæggets placering

I spørgsmålet om VVM-pligt indgår også anlæggets placering i forhold til det geografiske områdes sårbarhed. Det anmeldte anlægsprojekt vil være VVM-pligtigt, hvis det må forventes at være i konflikt med områdets arealanvendelse, mængden, kvaliteten og regenereringskapaciteten af områdets naturressourcer eller det naturlige miljøes bæreevne.

- Nuværende arealanvendelse

Ved nuværende arealanvendelse forstås ikke blot den aktuelle faktiske anvendelse, men også den arealanvendelse, som måtte være tingslyst på ejendommen eller som fremgår af gældende lokalplaner og byplanvedtægter m.v.

Det er en forudsætning for at kunne udelukke en væsentlig miljøpåvirkning, at projektet er i overensstemmelse med den gældende lokalplan, der regulerer anvendelsen af de arealer, hvor anlægsprojektet tænkes placeret.

Hvis anlægsprojektet forudsætter vedtagelse af en ny lokalplan, kan det indikere, at det vil kunne påvirke miljøet væsentligt.

Hvis der tillige kan opstå konflikt mellem det anmeldte anlægsprojekt og den nuværende arealanvendelse – ikke blot for den pågældende ejendom, men også i forhold til naboarealer, som kunne blive berørt direkte eller indirekte af anlægsprojektet - vil det som udgangspunkt give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Forudsætter vedtagelsen af kommuneplanretningslinjer (VVM) ny lokalplan og tillige ændringer i kommuneplanen, vil anlægget være VVM-pligtigt.

- *Naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet i området*

I afgørelsen af, om et anmeldt anlægsprojekt er VVM-pligtigt, skal også indgå en vurdering af, om anlægget vil forhindre en senere udnyttelse af områdets naturressourcer – hvad enten der er tale om vand, træ eller andre råstoffer. I vurderingen skal indgå såvel omfanget, kvaliteten som muligheden for at forny den pågældende ressource.

VVM-pligten kan således afhænge af, om vigtige vandindvindingsmuligheder vanskeliggøres eller helt umuliggøres eller om etableringen af anlægget forhindrer en senere råstofindvinding af kvalitativt eller kvantitativt vigtige råstoffer.

Grundlaget for denne vurdering kan for så vidt angår vand og de mest almindelige råstoffer findes i råstofplanerne, planerne for grundvandsbeskyttelsen og de vandforsyningsplaner, der berører området. Kriterierne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. kan tillige anvendes ved vurderingen af udspredning af afgasset gylle fra biogasanlæg, selv om biogasanlæg ikke er omfattet af den pågældende lov. I forhold til naturbeskyttelsen vil især naturplanerne og vandplanerne samt kommuneplanens retningslinjer for natur- og vandmiljøet være vigtige.

Oplysningerne i planerne fritager dog ikke for konkret at vurdere om andre væsentlige forhold i relation til naturressourcerne bør tages i betragtning.

- *Det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:*

a. vådområder

Et vådområdes bæreevne afhænger i høj grad af områdets stabilitet og påvirkningsgrad. En lang række vådområder i Danmark er allerede så belastede af især næringsstoffer, at de må betegnes som meget sårbare overfor yderligere belastninger af vand- eller luftbårne næringsstoffer.

En anden form for påvirkning er en direkte fysisk påvirkning som følge af anlægsprojektets etablering. Det kan være i anlægsfasen, men også permanent som en konsekvens af anlægget. For eksempel ved at vådområdet drænes og bebygges eller blot drænes i en periode under byggeriet. Det kan også være, at anlæggets tilstedeværelse betyder, at vådområdet i fremtiden må forventes at være tørlagt på visse tider af året.

Alle påvirkningsformer, som forudsætter en nærmere vurdering inden der kan gives tilladelse til det pågældende anlægsprojekt, indebærer, at anlægsprojektet vil være VVM-pligtigt.

b. kystområder

Kystområderne er grundlæggende beskyttet af henholdsvis strandbeskyttelsen og planlovens kystzonebestemmelser. Grundlæggende gælder at anlægsprojekter kun bør gennemføres i kystzonen, hvis det kan begrundes funktionelt. Det vil sige, at der kan påvises et klart behov for at vælge en placering i kystzonen. Selv i sådanne tilfælde vil der skulle stilles krav om så vidt muligt at friholde kystzonen for anlæg og sikre at anlægget indpasses i kystzonen på den bedst mulige måde.

En placering af et anlæg indenfor kystzonen må som udgangspunkt forventes at påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt.

c. bjerg- og skovområder

Danmark har ikke egentlige bjergområder. Alligevel er punktet medtaget i den danske bekendtgørelse, idet det ikke kan udelukkes, at der på Bornholm kunne være forhold, der ville falde ind under bestemmelsen.

Anlægsprojekter, der forudsætter ophævelse af fredsskovpligten, må som udgangspunkt antages at ville påvirke miljøet væsentligt – og dermed være VVM-pligtige.

d. reservater og naturparker

For reservater og naturparker gælder som oftest, at der i forbindelse med etableringen findes en nærmere beskrivelse af sigtet med det pågældende reservat eller den pågældende naturpark. Endvidere vil der ofte blive gennemført en nærmere planlægning, der indeholder angivelser af mål og beskyttelsesinteresser.

Anlægsprojekter, der kan forhindre eller vanskeliggøre sigtet med reservatet eller naturparken, vil som udgangspunkt være VVM-pligtige. Dette gælder, uanset om årsagen til påvirkningen af reservatet eller naturparken er en direkte følge af anlæggets tilstedeværelse eller en følge af anlæggets drift, herunder også mere indirekte påvirkninger som eksempelvis trafik til og fra anlægget eller anden nødvendig infrastruktur.

e. Vadehavsområdet

For Vadehavsområdet gælder som for naturparker, at der som led i det trilaterale vadehavssamarbejde mellem Holland, Tyskland og Danmark er indgået aftaler, der forpligter landene til at beskytte områdets særlige internationale karakter.

Anlægsprojekter, der vil kunne få indflydelse på beskyttelsen af Vadehavet, vil som udgangspunkt være VVM-pligtige.

f. områder, der er registreret, beskyttet eller fredet ved national lovgivning, EF-fuglebeskyttelsesområder og habitatområder

Anlægsprojekter, hvis realisering forudsætter dispensation eller ophævelse af en eksisterende fredning eller kan påvirke et Natura2000 område i sådan grad, at det forudsætter udarbejdelse af en miljøvurdering i henhold til fugle- og habitatdirektivet, må antages at påvirke miljøet væsentligt og vil derfor som hovedregel være VVM-pligtige.

Eneste undtagelse er Natura2000 områder, hvor den krævede vurdering fastslår, at området eller de arter, der har dannet grundlag for områdets udpegning, ikke påvirkes væsentligt. Det er især vigtigt, da konsekvensvurderingen for Natura2000 området skal foretages **inden** der træffes en afgørelse om VVM-pligt. Der kan være pligt til at høre By- og Landskabsstyrelsen.

Tilstedeværelsen af arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV, og dermed af direktivets strenge beskyttelse, vil i det omfang anlægsprojektet antages at kunne forstyrre arterne

væsentligt, føre til VVM-pligt. Det gælder såvel inden for som uden for udpegede beskyttede områder.

g. områder, hvor de fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet

På en lang række områder er der i regionplanlægningen opstillet kvalitetsnormer. Det gælder for overfladevand, grundvand etc.

Miljøkvalitetsnormer vil i fremtiden være at finde i de kommende vandplaner og naturplaner. Endvidere findes miljøkvalitetsnormer i form af vejledninger. Dette gælder eksempelvis på støj- og luftforureningsområdet.

Indebærer et anlægsprojekt, at disse normer og grænseværdier ikke vil kunne overholdes eller vil skulle fraviges, må projektet som udgangspunkt antages at ville påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt.

h. tætbefolkede områder

Tæt befolkede områder vil normalt være byzonearealer. Byzonen vil ofte være omfattet af enten en byplanvedtægt eller en lokalplan.

I byzonen skal der tages særlige hensyn til befolkningens forventninger om, at arealer udlagt til bolig- og institutionsformål også vedblivende vil være egnede til denne anvendelse. Det vil sige, at påvirkningen af områdets miljø til stadighed forsøges bragt i overensstemmelse med de til enhver tid gældende miljømål.

Et anlægsprojekt, der kan påvirke miljøet negativt i forhold til det forventede for det pågældende område, må således som udgangspunkt antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt.

Undtagelsesvis vil der kunne optræde tæt befolkede områder i landzonen, og de må i givet fald tillægges samme betydning, som hvis arealet havde status som byzone.

i. vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt, arkæologisk, æstetisk eller geologisk synspunkt

Landskabet indeholder en lang række informationer om landskabets naturlige dannelse og kulturelle påvirkning. Historiske landskaber er steder, der anskueliggør de fysiske rammer om vigtige historiske begivenheder. Det kan være vigtige ladepladser, forsvarsværker osv.

De vigtige kulturelle landskaber er landskaber, der enten har dannet eller fortsat danner rammerne om vor kultur. Her kan eksempelvis nævnes Jægersborg Dyrehave, men også mere nutidige kulturlandskaber som Lammefjorden og Vestskoven.

Blot som eksempel på vigtige arkæologiske landskaber kan nævnes Fyrkat, vore mange gravhøje og Tystrup-Bavelse søerne.

Blandt æstetisk vigtige landskaber findes vore kyststrækninger, de østjyske fjorde, marsken og de få større landskaber, der endnu er uberørt af tekniske anlæg.

De vigtige geologiske landskaber er kendetegnet ved at kunne bidrage til forståelsen af landets geologi. Blandt de kendteste er Møns Klint, Stevns Klint og Fur, men også mange af vore åse og kystprofiler er i denne sammenhæng vigtige geologiske landskaber omfattet af retningslinjer i kommuneplanen.

Anlægsprojekter, der kan påvirke disse vigtige landskabstræk, vil hvad enten der er tale om anlæg af større udstrækning eller mere lokale anlæg som udgangspunkt være VVM-pligtige. Det gælder også anlægsprojekter, der kan påvirke landskabet visuelt, uanset at anlægget ikke er frit beliggende. Naturklagenævnet hjemviste således en sag til fornyet behandling på grund af manglende landskabelig vurdering i forbindelse med en screening¹⁴.

3.1.3. Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

De potentielle virkninger på miljøet som følge af anlæggets karakteristika eller placering er afgørende for, om anlægsprojektet må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt.

Ved vurderingen af den potentielle påvirkning af miljøet skal indgå følgende overvejelser:

- Påvirkningens omfang (geografisk område og omfanget af personer, der berøres)

Et anlægsprojekt, der vil påvirke et af de oven for beskrevne områder i et omfang, der ikke kan betegnes som minimalt, må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og vil således være VVM-pligtigt. Dette gælder også, hvis anlægget på trods af en måske kun minimal fysik berøring af et tætbeholdt område, alligevel vil kunne berøre et stort antal personer. Eksempelvis i forbindelse med uheld eller lignende.

- påvirkningens grænseoverskridende karakter

Når det spiller en rolle om miljøpåvirkningen er grænseoverskridende, er der to forhold som bør tages i betragtning.

Det ene handler om grænseoverskridende påvirkning knyttet til landegrænser, hvor VVM-kompetencen i givet fald flyttes fra kommunen til det statslige miljøcenter. Dette gælder også screeningen og dermed afgørelsen om, hvorvidt anlægsprojektet er VVM-pligtigt.

Det ligger således udenfor kommunens kompetence at tage stilling til om en miljøpåvirkning over landegrænsen er "væsentlig".

Det andet forhold handler om kommunegrænseoverskridende miljøpåvirkninger. I disse tilfælde forbliver VVM-kompetencen i kommunen. Kommunen må ved vurderingen af påvirkningen i nabokommunen lægge til grund, at enhver tvivl om, hvorvidt påvirkningen af nabokommunen vil kunne betragtes som væsentlig, bør føre til VVM-pligt. For kun ved at gennemføre VVM-proceduren sikres den fornødne inddragelse af nabokommunens politikere og borgere i beslutningsprocessen.

- påvirkningsgrad og -kompleksitet

---

¹⁴ [NKO nr. 377, marts 2006](#)

Påvirkningsgraden vil være væsentlig, hvis det anmeldte anlæg ikke kan overholde vejledende grænseværdier eller vil være en hindring for at nå fastlagte miljømål. I så fald vil anlægsprojektet være VVM-pligtigt.

Miljøstyrelsen har udgivet en række vejledninger om grænseværdier for støj og luftforurening. Endvidere findes der kvalitetsnormer for drikkevand og grundvand, som er beskyttet i planlægningen med henblik på sikring af fremtidig vandindvinding.

Vand- og Naturplanerne vil på tilsvarende vis komme til at indeholde bindende miljømål for søer, vandløb og kystnære vandområder, samt mål for udpegede og beskyttede naturområder og naturtyper.

Indtil vand- og naturplanerne forligger, vil blandt andet miljømålene i regionplanerne udgøre administrationsgrundlaget, idet de i forbindelse med kommunalreformen blev tillagt samme retsvirkning som et landsplandirektiv.

Et anlægsprojekt kan dog give anlægning til en så sammensat miljøpåvirkning, at det, uanset at det for hver enkelt miljøparameter overholder de vejledende grænseværdier og miljømål, må skønnes at kunne udgøre en væsentlig miljøpåvirkning som følge af påvirkningens kompleksitet. I sådanne tilfælde vil anlægsprojektet også være VVM-pligtigt.

- påvirkningens sandsynlighed

Påvirkningens sandsynlighed spiller ikke kun en rolle i forbindelse med risikoanlæg, men også når der er tale om andre forventede miljøpåvirkninger.

En vurdering af de væsentlige mulige påvirkninger af miljøet som følge af et anlægsprojekt beror på modeller og faglige vurderinger, som i alle tilfælde er behæftet med en vis usikkerhed eller fejlmargen.

Et andet forhold, som også spiller ind, er muligheden for at skønne miljøpåvirkningen uden nærmere at have tilvejebragt et nøjere kendskab til miljøet og påvirkningens karakter. Dette forhold kan bl.a. betyde, at et anlægsprojekt bliver VVM-pligtigt alene af den grund, at det ikke vil være muligt at udelukke sandsynligheden for en væsentlig miljøpåvirkning uden først at gennemføre en nærmere gennemgang af anlægsprojektet og de berørte omgivelser – miljøet.

- påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet.

Et anlægsprojekt, hvis miljøpåvirkning er kortvarig, sjælden eller hvor miljøet hurtigt genfinder sin oprindelige tilstand efter endt påvirkning, vil alt andet lige blive vurderet til at udgøre en væsentligt mindre påvirkningsgrad end et anlægsprojekt, hvis miljøpåvirkning enten er vedholdende eller hyppig, og hvor miljøpåvirkningen vil udgøre en blivende ændring af det oprindelige miljø, uanset om anlægget eventuelt senere opgives.

Som eksempler på reversibelt anlæg kan nævnes højspændingsledninger udført som luftledninger, hvor påvirkningen for så vidt angår det visuelle nok er varig, men hvor anlægget næppe vil være synligt i landskabet, efter det er nedtaget. Påvirkningen er reversibel.

Luftledninger kan også give anledning til støj, som dog normalt kun vil optræde under særlige vejrforhold, og derfor med ringe hyppighed.

Industri- og vejanlæg er derimod eksempler på anlæg, der er irreversible. Det vil sige anlæg som, uanset at anlægget senere fjernes, ikke vil føre til en umiddelbar tilbagevenden til det oprindelige miljø.

Støj og luftforureningen fra sådanne anlæg er derimod eksempler på reversibel påvirkning.

Anlægsprojekter, hvis miljøpåvirkninger skønnes at være vedvarende, hyppige eller irreversible, bør som udgangspunkt betragtes som væsentlige og dermed føre til VVM-pligt.

4. VVM-redegørelsen og ”scoping”

VVM-redegørelsen skal altid indeholde de oplysninger, som er nævnt i bilag 4. Omfanget varierer efter karakteren af det konkrete anlæg og omgivelserne

VVM-redegørelsen skal i relevant omfang forholde sig til de forhold, der har været fremdraget i idéfasen

Bygherren skal give de oplysninger og foretage de undersøgelser, der er nødvendige for VVM-vurderingen

Kommunen/MC er altid ansvarlig for indholdet af VVM-redegørelsen

”Scoping” betyder fastlæggelse af VVM-redegørelsens indhold

En tidlig og sikker fastlæggelse af VVM-redegørelsens indhold er en vigtig forudsætning for en hurtig og smidig VVM-procedure. Fastlæggelse af VVM-redegørelsens indhold kaldes også scoping eller scopingprocessen. VVM-redegørelsen skal ledsage et forslag til kommuneplantillæg, som fastlægger rammer og retningslinjer for det anmeldte anlægsprojekt. VVM-redegørelsen skal indeholde en vurdering af anlægsprojektets virkninger på miljøet, jf. VVM-bekendtgørelsens § 3. Se endvidere check-skemaet i vejledningens BILAG D.

Redegørelsen skal påvise, beskrive og vurdere anlægsprojektets direkte, indirekte, sekundære, kumulative, kort- og langsigtede, vedvarende samt midlertidige såvel positive som negative virkninger på miljøet.

Ved miljøet forstås: Mennesker, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klima, landskab, materielle goder og kulturarv, herunder også samspillet mellem disse faktorer.

Af bekendtgørelses bilag 4 fremgår nærmere, hvilke oplysninger redegørelsen **skal** indeholde. Desuden **skal** redegørelsen i relevant omfang forholde sig til de forhold, som har været fremdraget af offentligheden i forbindelse med idéfasen.

VVM-redegørelsen må gerne opdeles i et hovedbind med tilhørende bilag samt et selvstændigt ”ikke-teknisk resumé”, idet det kan være hensigtsmæssigt at anbringe særligt omfattende undersøgelser eller behandlingen af resultatet af idéfasen som bilag til redegørelsen.

Oplysningerne om det påtænkte anlæg bør fremgå af bygherrens anmeldelse. Hvis de oplysninger, der fremgår af anmeldelsen, ikke er tilstrækkelige eller er mangelfulde, skal bygherren anmodes om at levere de ønskede oplysninger.

Herunder vil **bekendtgørelsens bilag 4** blive gengivet sammen med en uddybende forklaring på de enkelte punkter.

4.1. Beskrivelse af anlægsprojektet

1.1

- anlæggets fysiske udformning

Omfatter en beskrivelse af anlæggets bygningsmæssige udformning, herunder dimensioner, materialer, farver, bortledning af regnvand mm, samt eventuelle begrundelser for den valgte udformning – tekniske eller æstetiske. Herunder evt. anlæg til håndtering af eksempelvis affald, spildevand og regnvand.

- anlæggets karakteristika

Omfatter en beskrivelse af de særlige forhold, som gør sig gældende for det påtænkte anlæg. Det kan være bygningshøjder, der er produktionsteknisk nødvendige eller afstande mellem anlæggets enkelte dele, som er teknisk begrundet. Det kan også være lagre, der kræver specielle former for opbevaring eller håndtering.

Herudover kan der være tale om særlige krav til den infrastruktur, som anlægget forudsætter. Eksempelvis særlige krav til vejadgang, jernbane eller havn. Det kan også være behov for særlige vandkvaliteter eller vandmængder eller særlige krav til håndtering af affald eller spildevand.

Anlægget kan stille særlige krav til omgivelserne, idet det for eksempel kan være særlig følsomt overfor påvirkninger udefra så som lys, støv, støj eller vibrationer.

- anlæggets arealanvendelsesbehov

Omfatter ikke blot de arealer, der er nødvendige for at etablere anlægget fysisk, men også behovet for frie arealer og behovet for særlige afstande til naboer.

For alle tre punkter gælder, at oplysningerne skal omfatte både bygnings- og driftsfasen, hvilket vil sige at de særlige forhold, der vil gøre sig gældende under anlæggets etablering, også skal beskrives.

Endvidere er det et krav, at oplysningerne i det omfang det er muligt og relevant tillige angives på kort i en relevant målestok. Undertiden kan det være nødvendigt at angive anlægget på et oversigtskort, som muliggør en geografisk bestemmelse af placeringen samt på et kort i et målestoksforhold passende til anlæggets omfang.

1.2

Bygherren skal oplyse de væsentlige karakteristika for produktionsprocesserne. Dette punkt er primært knyttet til produktionsanlæg, men visse af elementerne vil også være relevante for forskellige former for infrastruktur.

I den forbindelse skal anføres typer og mængde af anvendte materialer, hvilket også omfatter vand. Endvidere anføres oplysninger om, hvorvidt anlægget er et risikoanlæg omfattet af risikobekendtgørelsen, og om der i øvrigt indgår risikofyldte produktionsprocesser.

Det skal desuden oplyses, hvilke miljøbelastende forhold anlægget forventes at give anledning til.

1.3

I forlængelse heraf skal bygherren angive et skøn over typer og mængder af forventede reststoffer – herunder affald – samt emissioner, som kan indebære forurening af såvel grundvand som overfladevand, luft eller jord. Oplysninger om forventet støjbelastning af omgivelserne, om anlægget giver anledning til vibrationer, særlige lysforhold – som f.eks. kraftigt lys fra bygninger eller udendørs arbejdsarealer, stor varmeafgivelse, hvad enten det er i form af kølevand eller direkte til omgivelserne i form af køletårne eller ved varmestråling i øvrigt.

Desuden skal det fremgå om anlægget herudover giver anledning til andre væsentlige påvirkninger af omgivelserne som for eksempel stråling.

4.2. Alternativer

Hensigten med at beskrive alternativer er dels at oplyse om de overvejelser som både bygherre og myndigheder har foretaget om muligheden for andre løsningsmodeller, dels at give et referencegrundlag for vurdering af miljøpåvirkningerne.

Første del af beskrivelsen af alternativer indeholder et krav til bygherren om at oplyse, hvilke alternativer bygherren har overvejet. Næste del er et krav om at beskrive, hvilke alternativer myndighederne har fundet anledning til at undersøge. Heri indgår også de alternativer, som myndighederne har pligt til at lade undersøge, fordi forslagene har været fremført i forbindelse med den indledende høring – idéfasen eller scopingfasen.

Emner eller forslag, som er rejst af berørte myndigheder, vil altid skulle behandles i VVM-redegørelsen.

Endelig stilles der krav om at beskrive konsekvensen af, at kommunen/MC ikke tillader det ansøgte – det såkaldte 0-alternativ. Konsekvensen vil som udgangspunkt være bygherrens svar på spørgsmålet om, hvad denne agter at gøre hvis anlægsprojektet afslås.

Sluttelig skal kommunen/MC begrunde valget af anlægsprojekt under hensyn til påvirkninger af miljøet.

4.3. Beskrivelse af omgivelserne og virkningerne på disse

En opfyldelse af indholdskravet i dette afsnit af VVM-redegørelsen indebærer et tæt samarbejde mellem kommunen/MC og bygherre. Kommunen/MC må forventes at have et ganske omfattende kendskab til miljøets tilstand og kvalitet samt de omgivelser, der kan tænkes at blive berørt i forbindelse med bygherrens anlægsprojekt. Disse oplysninger er

kommunen/MC og eventuelle andre myndigheder forpligtet til at stille til rådighed. Hvis kommunen/MC skønner, at oplysningerne kvalitativt er utilstrækkelige, kan bygherren pålægges at udbygge og ajourføre disse.

Bygherren kan tillige pålægges at foretage en vurdering af påvirkningernes konsekvenser for omgivelserne og dermed miljøet. Det forhold, at bygherren pålægges at foretage miljøvurderingen, fritager imidlertid ikke kommunen/MC for at tage stilling til kvaliteten og rigtigheden af de foretagne vurderinger.

VVM-vurderingen skal indeholde overvejelser om såvel de direkte som indirekte påvirkninger – i den forbindelse skal også sekundære, kumulative, kort- og langsigtede, vedvarende og midlertidige påvirkninger beskrives. I beskrivelsen skal ikke blot indgå oplysninger om de negative miljøpåvirkninger, men også en beskrivelse af miljømæssigt positive påvirkninger.

Miljøet eller omgivelserne, der skal indgå i beskrivelsen og VVM-vurderingen, omfatter:

- Befolkningen, det vil sige enhver, hvis tilværelse kan tænkes at blive påvirket væsentligt af anlæggets miljømæssige konsekvenser uanset afstanden fra anlægget. Befolkningen kan således omfatte mennesker, som bor langt fra anlægget, hvis anlægget indebærer væsentlige ændringer af kendte landskaber eller rekreative arealer.
- Fauna og flora. I forbindelse med beskrivelsen og vurderingen af påvirkningerne skal redegørelsen i særlig grad omhandle de akut truede, sårbare, sjældne eller fredede arter. Det gælder særligt de arter, som Danmark internationalt har et særligt ansvar for. Eksempelvis arter omfattet af habitatdirektivet. Specielt skal det vurderes, om der er behov for en mere dybtgående vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6. I givet fald vil resultatet af en sådan vurdering kunne indgå som bilag til VVM-redegørelsen.
- Jord. Under beskrivelsen af dette punkt indgår risiko for jordforurening samt eventuel viden om jordforurening, som kan blive påvirket ved at den forurenede jord flyttes, oprensnes eller påvirkes/ændres som følge af anlæggets tilstedeværelse og dermed medfører en miljøpåvirkning. Udover dette bør der også indgå en beskrivelse af jordbundens og undergrundens sammensætning for så vidt angår jordbundsforholdenes evne til at kunne forhindre eller forsinke en eventuel forurening, som kunne tænkes at opstå som følge af anlæggets drift eller tilstedeværelsen af forurenende stoffer i produktionen.
- Vand, dvs. både grundvand og overfladevand. I begge tilfælde er det vigtigt at beskrive miljømålene og vandkvaliteten samt vurdere, om anlægget vil kunne påvirke disse og i givet fald, om anlægget vil udgøre en hindring for at nå de opstillede kvalitetsmål. I forbindelse med denne vurdering er det især vigtigt at forholde sig til eventuelle kumulative effekter.
- Luft. Heri indgår, i det omfang det er muligt, en beskrivelse af luftens kvalitet i området samt en vurdering af hvilke miljømæssige konsekvenser en overholdelse af de vejledende grænseværdier vil kunne få. Det er således ikke tilstrækkeligt blot at konstatere at anlægget vil overholde de vejledende grænseværdier. Også i denne sammenhæng spiller de kumulative effekter en væsentlig rolle.
- Klimatiske forhold omfatter såvel de mikroklimatiske forhold som CO² udledning m.m. Ændringer af terræn og opførelse af store eller høje bygningsanlæg kan være

årsag til lokale klimapåvirkninger, som kan påvirke arealanvendelsen på naboarealer ganske væsentligt. Det er derfor vigtigt at inddrage naboarealernes anvendelse i vurderingen af de klimatiske forhold. Eksempelvis vil frugtavl være uhyre påvirkelig af endog små ændringer af de lokale klimaforhold. Det gælder også i forbindelse med en forøget risiko for aflejring af store snemasser ved snefygning på bygninger, der kommer i læ af nye høje bygningsanlæg¹⁵. Under klimatiske forhold hører også en vurdering af anlæggets CO² bidrag samt om og i hvilket omfang, der i forbindelse med anlægsprojekt er foretaget overvejelser om konsekvenserne af fremtidige klimaændringer, fx vandstandsstigninger.

- Omfanget af transport skal også inddrages i vurderingen. Heri indgår en vurdering af forventede transporter til og fra anlægget og disses konsekvenser i form af krav til infrastruktur og belastning af omgivelserne, blandt andet i form af støj, vibrationer og sikkerhed.
- Materielle goder omfatter vor arkitektoniske og arkæologiske kulturarv. Hertil kommer vor kulturarv i form af kirker, mindesmærker og andre menneskeskabte værdier. I vurderingen af et anlægsprojekts konsekvenser bør også indgå lokale værdier, som set i regionalt eller nationalt perspektiv ikke har en beskyttelsesværdi. Det kan eksempelvis være forsamlingshuset eller den lokale skole.
- Landskabet og de landskabelige værdier indgår på forskellig led i forbindelse med vurderingen af et anlægsprojekts indvirkning på dette. Landskabet skal betragtes ud fra den umiddelbare oplevelsesværdi forstået som det æstetiske landskab, landskabets kulturværdi, dets rekreative værdi og dets geologiske værdi. Disse forskellige betragtningsformer skal alle tages i betragtning i forbindelse med miljøvurderingen. Hertil kommer en særlig vægt på muligheden for at færdes i landskabet, og om anlægsprojektet vil udgøre en hindring eller barriere for offentlighedens adgang til naturen og landskabet.
- I det omfang disse faktorer og den vurderede påvirkning af faktorerne kan have en indbyrdes sammenhæng, skal dette fremgå af vurderingen, således at vurdering af anlægsprojektets miljøpåvirkning ses i en samlet helhed og dermed vurderes og sluttelig beskrives ud fra en konkluderende helhedsbetragtning.
- Sidste emne i VVM-vurderingen, er en vurdering af eventuelle socioøkonomiske konsekvenser af de forventede miljøpåvirkninger. Et eksempel herpå kunne være et anlæg, der indebærer sådanne terrænændringer, at den nærliggende frugtplantage i langt højere grad må forventes at blive ramt af nattefrost i forårsmånederne, hvorved dyrkningssikkerheden klart må forventes at blive forringet.

4.4. Anlæggets virkninger på miljøet som følge af forurening

Dette afsnit af VVM-redegørelsen skal supplere de tidligere beskrevne miljømæssige konsekvenser ved især at fokusere på kort- og langsigtede virkninger på miljøet som følge af anlæggets mulige forurening. Forureningen omfatter de faktorer, der typisk reguleres i en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven og således indgår i kommunen/MC's overvejelser i forbindelse med udarbejdelsen af et forslag til miljøgodkendelse.

---

¹⁵ En undersøgelse, som Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) ved Aalborg Universitet har lavet af de 13 kollapsede tage i 2007, viser, at ældre huse og bygninger, der ligger i læ, er særligt sårbare, hvis det igen skulle begynde at sne og storme, som det gjorde i vinteren 2007.

4.4.1 Dette punkt omfatter en beskrivelse af anlægsprojektets virkninger på miljøet som følge af påvirkningen af overflade- og grundvandssystemer. I forbindelse med beskrivelsen af påvirkningen bør der indgå en beskrivelse af vejledende grænseværdier og kvalitetsmål samt på basis heraf, hvorledes påvirkningen er beregnet med henblik på at kunne foretage en relevant vurdering.

Det er **ikke** tilstrækkeligt blot at tilkendegive, at projektet vil overholde de vejledende grænseværdier og ikke vil hindre de fastsatte mål.

4.4.2 Tilsvarende gælder for punktet luftforurening. Her skal anlægsprojektets forventede luftforurening beskrives med udgangspunkt i Miljøstyrelsens luftvejledning. Beskrivelsen bør indeholde en angivelse af, hvorledes luftforureningen er beregnet og hvilke vejledende grænseværdier kommunen/MC har lagt til grund for vurderingen.

4.4.3 Punktet omfatter støjforholdene, og der bør også her tages udgangspunkt i de gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen. Hvis det skulle vise sig nødvendigt at sammenholde støjpåvirkninger, der ikke umiddelbart er sammenlignelige, skal begrænsningerne i de valgte beregningsmetoder angives, og der skal indgå en beskrivelse, der indeholder en vurdering af den ændrede samlede støjpåvirkning som følge af anlægsprojektets eventuelle etablering. Endelig, men nok så vigtigt, skal de relevante vejledende støjgrænser, der ligger til grund for kommunen/MC's vurderinger, angives således, at læseren har mulighed for umiddelbart selv at foretage en tilsvarende vurdering.

4.4.4 Anvendelsen af naturlige råstoffer omfatter også behovet for procesvand, såvel som andre former for vand.

4.4.5 Punktet omfatter en beskrivelse af emissionen af forurenende stoffer, andre genevirkninger samt bortskaffelse af affald.

Andre genevirkninger omfatter bl.a. også vibrationer, lys, lugt og varmepåvirkninger.

Bortskaffelse af affald omfatter også spildevand, samt affald til nyttiggørelse. Ved beskrivelsen af spildevand vil en henvisning til, at dette håndteres af det kommunale rensningsanlæg, kun være tilstrækkelig, hvis det samtidig godtgøres, at det kommunale rensningsanlæg såvel med hensyn til kapacitet som teknologisk er i stand til at modtage spildevandet og håndtere det på en miljømæssig acceptabel måde, hvilket vil sige uden øget eller ændret forurening til følge.

Hvis dette ikke er muligt, skal redegørelsen indeholde en nærmere beskrivelse af, hvordan spildevandet vil blive håndteret og de heraf forventede miljøpåvirkninger.

Tilsvarende gælder for affaldshåndteringen, hvor der skal være sikkerhed for en miljømæssig forsvarlig løsning. Hvis dette ikke umiddelbart er muligt, skal miljøpåvirkningen beskrives nærmere. Det gælder både ved den forventede nyttiggørelse eller ved den forventede affaldsbehandling. En henvisning til, at affaldet vil blive håndteret i henhold til affaldslovgivningen, vil ikke være tilstrækkeligt til at opfylde kravet til at redegøre for anlæggets miljømæssige påvirkninger, hvorimod en tilkendegivelse af at

affaldet vil blive afhændet til den kommunale affaldsordning, og at kommunen/MC har kapacitet til at håndtere såvel affaldstyperne som affaldsmængderne inden for de eksisterende og godkendte affaldsordninger, vil være acceptabel.

4.4.6 Punktet indeholder et krav om at beskrive, hvilke metoder der har været anvendt til at forudberegne anlægsprojektets miljøpåvirkninger. Sigtet er, at give læseren mulighed for at vurdere, om de valgte beregningsmodeller er dækkende og tilstrækkelig anerkendt som værende hensigtsmæssig til brug for en vurdering af miljøpåvirkningerne i forbindelse med det omhandlede anlæg.

4.5. Foranstaltninger med henblik på at undgå, nedbringe eller neutralisere de skadelige virkninger på miljøet

Det vil være dette afsnit af redegørelsen, der indeholder en nærmere beskrivelse af baggrunden for hvilke vilkår, der forventes at blive knyttet til den senere VVM-tilladelse. Afsnittet bør også redegøre for og begrunde valget af vilkår, i det omfang målet med vilkåret vil kunne nås gennem forskellige valg af vilkår.

I det omfang VVM-tilladelsen suppleres med eksempelvis en miljøgodkendelse eller måske helt erstattes af en miljøgodkendelse, omfatter beskrivelsen også en nærmere begrundelse for de vilkår, der indgår i denne supplerende tilladelse/godkendelse.

4.6. Ikke-teknisk resumé på grundlag af ovennævnte oplysninger

Redegørelsen skal ledsages af et ikke-teknisk resumé. Resuméet kan enten være et kapitel i redegørelsen eller en selvstændig publikation. Resuméet kan også placeres først i redegørelsen, som en resumerende indledning.

Uanset valget af placering og udformning af resuméet er det vigtigt at fastholde, at der er tale om et resumé af VVM-redegørelsen og ikke en indledning til denne. Dermed også forstået, at resuméet først udarbejdes, når arbejdet med VVM-redegørelsen indholdsmæssigt er afsluttet.

Sigtet med resuméet er at få fremstillet en kort konkluderende beskrivelse af anlægsprojektet og de forventede påvirkninger af miljøet som følge af projektets gennemførelse. Beskrivelsen skal være i et uteknisk og let forståeligt sprog meget gerne suppleret med illustrative kort, tegninger og fotos, som kan bidrage til lettere at forstå anlægsprojektet og dets konsekvenser for omgivelserne og miljøet.

4.7. En oversigt over eventuelle mangler ved oplysningerne og vurderingen af miljøpåvirkningerne

Det bør fremgå samlet af redegørelsen, hvor VVM-vurderingen bygger på utilstrækkelige oplysninger, samt årsagen til at bedre oplysninger ikke er søgt fremskaffet. Det bør også fremgå, om vurderingen bygger på beregninger eller modeller, der vides at indebære fejlkilder, som kan have væsentlig betydning for forståelsen eller tolkningen af resultaterne. Ved væsentlig forstås i denne sammenhæng, at det kan have betydning for

de konklusioner, der på dette grundlag kan drages i vurderingen af de miljømæssige konsekvenser.

Mangler kan også opstå som følge af tidspunktet for dataindsamlingen. Dette gælder især data om et områdets flora og fauna, men også trafikale data kan være meget påvirket af tidspunktet for indsamlingen.

Hvis data er behæftet med kendte fejl, bør det fremgå af redegørelsen, således at offentligheden og beslutningstagerne kan tage dette i betragtning i såvel høringsfasen som i forbindelse med den senere beslutning.

Kapitel 5 Kommuneplanretningslinjer

På grundlag af VVM-redegørelsen fastsætter kommunen/MC forslag til nye eller supplerende kommuneplanretningslinjer og eventuelt nye eller yderligere rammebestemmelser for lokalplanlægningen, der kan vedtages/udstedes endeligt efter offentlighedsperiodens udløb.

Det er i den forbindelse vigtigt at gøre sig klart, at de begrænsninger, der lægges for et anlægs beliggenhed og udformning gennem endeligt vedtagne kommuneplanretningslinjer, kun lader sig fravige i det omfang, der er tale om forhold af underordnet betydning. Såfremt større fravigelser er nødvendige, vil det kræve udarbejdelse af et nyt kommuneplantillæg med tilhørende redegørelse at ændre de pågældende retningslinjer.

Vilkår, der fastsættes i tilladelser og godkendelser, vil kunne ændres umiddelbart efter ønske fra bygherren, så længe ændringerne ligger indenfor rammerne af kommuneplanens retningslinjer, og ændringerne ikke er VVM-pligtige. Den ændrede tilladelse skal offentliggøres med klagevejledning.

Hvis et anlæg er omfattet af VVM-pligt og i øvrigt vurderes at være i overensstemmelse med den gældende kommuneplan, er kommunen/MC forpligtet til at fremme arbejdet med VVM-vurderingen mest muligt, jf. planlovens § 11 h, stk. 3. Det indebærer, at kommunen/MC skal udarbejde et forslag til et kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for anlægget.

Dette gælder dog ikke, hvis en nødvendig landzonetilladelse ikke vil kunne opnås.

Hvis anlægget forudsætter tilvejebringelse af en lokalplan, kan proceduren og sagsbehandlingen fremmes ved samtidig offentliggørelse af forslaget til kommuneplantillæg og forslaget til lokalplan. Lokalplanforslaget kan ikke vedtages endeligt, før kommuneplanretningslinjerne og rammerne er endeligt vedtaget, og kommunen/MC har sikret sig at lokalplanforslaget kan bringes i overensstemmelse med kommuneplanen uden fornyet offentlighedsfase, jf. planlovens § 27. Lokalplanforslaget kan vedtages på samme kommunalbestyrelsesmøde som kommuneplanretningslinjerne og rammerne, men rækkefølgen skal naturligvis respekteres.

Hvis kommuneplantillægget bevirker ændringer i kommuneplanens rammedel, skal planændringen miljøvurderes efter lov om miljøvurdering af planer og programmer. Procedurene kan koordineres med de øvrige procedurer efter planloven. Læs mere om kommuneplaner på [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside](#).

Kapitel 6 Offentliggørelser

VVM-reglernes krav om offentliggørelse rækker ud over de almindelige offentlighedsregler i forbindelse med kommuneplanlægningen. Offentlighedens inddragelse blev yderligere styrket ved gennemførelsen af Århus-konventionen, som blev gennemført i de danske VVM-regler i bekendtgørelse nr. 1006 af 20. oktober 2005 (samlebekendtgørelsen).

Det er således et krav, at resultatet af screeningen - det vil sige spørgsmålet om, hvorvidt et givet anlægsprojekt opført på bilag 2 er VVM-pligtigt eller ej - skal offentliggøres. I tilfælde, hvor anlægget er VVM-pligtigt, kan denne offentliggørelse naturligt finde sted samtidig med indkaldelsen af ideer og forslag, altså ved den første inddragelse af offentligheden i planprocessen.

Anderledes stiller det sig, hvis anlægget ikke er VVM-pligtigt. I det tilfælde vil der som udgangspunkt skulle ske selvstændig offentliggørelse. Offentliggørelsen kan, hvis bygherren er indforstået hermed, finde sted samtidig med offentliggørelsen af andre nødvendige tilladelser og godkendelser for anlægget, fx miljøgodkendelsen.

Kredsen af klageberettigede i henhold til planlovens VVM-regler kan være bredere end kredsen af klageberettigede i henhold til fx miljøbeskyttelsesloven. Det må derfor i hvert enkelt tilfælde vurderes, hvordan en fælles annoncering vil kunne tilgodese offentliggørelsespligten. Dette kan få indflydelse på udformningen af annoncen og valget af aviser.

Den offentlige bekendtgørelse skal, jf. VVM-bekendtgørelsens § 6, indeholde en angivelse af, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger, herunder en angivelse af hvor og hvornår oplysningerne fx også er tilgængelige i elektronisk form. På anmodning skal kommunen/MC altid give oplysningerne i skriftlig form.

Offentlighedsreglerne i forbindelse med tilvejebringelsen af kommuneplanretningslinjerne i forbindelse med VVM-pligten følger de almindelige regler for [kommuneplaners](#) tilvejebringelse dog med to udvidelser.

Således skal kommunen/MC, hvis den beslutter ikke at ville vedtage/udstede de nødvendige kommuneplanretningslinjer endeligt, offentliggøre denne beslutning samt begrundelsen for beslutningen - jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 2. Beslutter kommunen/MC at vedtage/udstede kommuneplanretningslinjerne endeligt, skal kommunen/MC tilsvarende offentliggøre denne beslutning, jf. § 8, stk. 1. Det skal den allerede efter planlovens § 30, men i VVM-sager skal offentliggørelsen foruden selve beslutningen angive indholdet af afgørelsen og de betingelser, der eventuelt er knyttet til den, samt de vigtigste begrundelser og betragtninger, der ligger til grund for afgørelsen og om nødvendigt en beskrivelse af de vigtigste foranstaltninger, som går ud på at undgå, begrænse og om muligt afbøde væsentlige negative virkninger på miljøet.

En VVM-tilladelse efter VVM-bekendtgørelsen § 9 skal offentliggøres, samtidig med at den meddeles ansøgeren.

I øvrigt skal opmærksomheden henledes på forvaltningslovens bestemmelser om aktindsigt, lov om aktindsigt i miljøoplysninger samt lov om offentlighed i forvaltningen.

Kapitel 7 VVM-tilladelsen

Alle VVM-pligtige anlæg skal ifølge VVM-bekendtgørelsens § 2, stk. 3, nr. 2, have en tilladelse, som er baseret på en gennemført VVM-procedure. Tilladelsen kan *erstattes* af en tilladelse efter råstoflovens § 7 eller i særlige tilfælde af en godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 2-4, idet det forudsættes, at resultatet af den gennemførte VVM-procedure fortsat lægges til grund, når afgørelsen træffes efter disse love. I afsnit 7.1 findes en nærmere beskrivelse af forholdet mellem VVM-tilladelser og miljøgodkendelser.

Dette er en ændring i forhold til bestemmelserne i den tidligere samlebekendtgørelse, hvor anlæg, der skulle have en miljøgodkendelse efter godkendelsesbekendtgørelsen, ikke nødvendigvis også skulle have en VVM-tilladelse. VVM-proceduren var herudover den samme.

VVM-tilladelsen eller en af de øvrige godkendelser/tilladelser må ikke gives før VVM-proceduren er afsluttet, og kommunen/MC endeligt har vedtaget/udstedt de nødvendige kommuneplanretningslinjer for anlægget jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 1.

Det betyder fx, at kommunen ikke må give tilladelse til bygge- og anlægsarbejder, før der er givet en VVM-tilladelse, når anlægget må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed er VVM-pligtigt.

VVM-tilladelsen skal indeholde de nødvendige vilkår for såvel etableringen som driften af anlægget. Fastsættelse af vilkår må bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. I øvrigt gælder de sædvanlige betingelser for vilkårsfastsættelse, herunder at der skal være et rimeligt forhold mellem vilkår og tilladelse (proportionalitet). Ved fastsættelse af vilkår, skal kommunen/MC overveje, hvordan der kan føres tilsyn med overholdelsen og muligheden for håndhævelse.¹⁶

Da tilladelsen efter § 9 er hjemlet i planloven, vil planloven især være egnet til at håndhæve vilkår om placering, udformning og indretning, hvorimod egentlige driftsvilkår bedst kan håndhæves i en eventuel miljøgodkendelse. Se også Vejledning om håndhævelse af Naturbeskyttelsesloven, Planloven og Byggeloven.

Det er kommunen/MC, der fører tilsyn med overholdelsen af VVM-tilladelsen, jf. planlovens § 51.

En VVM-tilladelse skal som omtalt ovenfor offentliggøres med klagevejledning, samtidig med at den meddeles ansøgeren, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3.

Kommunen/MC skal undlade at give tilladelse til etablering af et anlæg, hvis den vurderer, at anlægget vil kunne medføre væsentlige konsekvenser, der ikke er forenelige med de planlægningsmæssige og miljømæssige hensyn. Dette gælder også, hvis kommunen/MC

---

¹⁶ [Vejledning nr. 9392 af 1. maj 2007](#) om håndhævelse af naturbeskyttelsesloven, planloven og byggeloven
Vejledningen er udarbejdet af Erhvervs- og Byggestyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen

ikke kan stille vilkår, som er nødvendige for at opnå en miljømæssig forsvarlig drift - eller ikke kan håndhæve vilkårene.

I forbindelse med VVM-tilladelsen kan der stilles vilkår, som har til formål at mindske anlæggets væsentlige virkninger på miljøet. Tilladelsen med vilkår kan alene udstedes for det pågældende VVM-pligtige anlæg og kan altså ikke gælde for andre eksisterende anlæg, der er lovlige i henhold til planloven og ikke er omfattet af VVM-pligt. Fx kan der i en VVM-tilladelse til et bestemt anlæg ikke stilles vilkår om, at andre anlæg etableres, ændres eller fjernes som forudsætning for anlægget. I det omfang det er nødvendigt for at virkeliggøre det ønskede anlæg, der meddeles VVM-tilladelse til, må dette sikres på anden vis.

En VVM-tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter at den er meddelt, jf. planlovens § 56, stk. 1. En hidtidig ret til at udnytte en ejendom, som nu ville kræve tilladelse efter planloven, bortfalder, når retten ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. planlovens § 56, stk. 2. Det kan blandt andet omfatte anlæg, der ikke tidligere var omfattet af VVM-pligt, men nu er blevet det, samt anlæg der er flyttet fra bilag 2 til bilag 1 og oprindeligt blev screenet til ikke at være VVM-pligtigt. Genoptagelse af anlæggets drift vil i så fald skulle behandles som et nyt anlæg. Det samme gælder, når VVM-tilladelsen erstattes helt eller delvist af en anden godkendelse omfattet af bekendtgørelsens § 9.

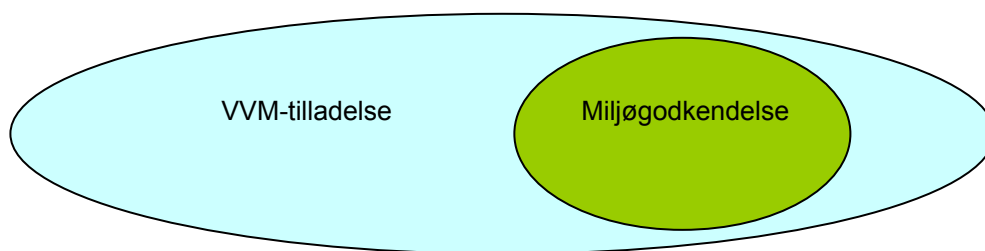
Fornyelse af en VVM-tilladelse kan baseres på en tidligere udarbejdet VVM-redegørelse for det konkrete anlæg i det omfang redegørelsen fortsat er dækkende, herunder at offentligheden med jævne mellemrum er blevet gjort opmærksom på dens fortsatte eksistens, fx gennem de løbende revisioner af kommuneplanen.

Udløb af en midlertidig tilladelse, hvor anlægget ønskes videreført, vil kræve gennemførelse af screening og/eller VVM som forudsætning for at kunne meddele en ny tilladelse eller godkendelse, jf. [Naturklagenævnets afgørelse i NKO 356, maj 2005](#).

VVM-reglerne giver kun begrænsede muligheder for at meddele tidsbegrænsede tilladelser uden forudgående VVM til anlæg omfattet af bilag 1. Der kan efter bekendtgørelsens § 3, stk. 3 kun meddeles midlertidige tilladelser for op til 2 år i alt til anlæg omfattet af bilag 1 til udvikling eller afprøvning af nye metoder eller produkter, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 3. Det forudsætter i stedet, at anlægget screenes. Videreførelse ud over 2 år vil medføre VVM-pligt og en tilladelse efter VVM-bekendtgørelsens § 9.

7.1 Andre tilladelser

Krav om tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning til anlæg omfattet af VVM-bekendtgørelsen kan medføre, at der skal gennemføres en VVM-procedure forud for meddelelse af denne tilladelse. Det gælder eksempelvis for anlæg, der skal have en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, når anlægget samtidig er omfattet af bekendtgørelsens bilag 1 eller bilag 2.

Eksempel, hvor miljøgodkendelsen erstatter en del af VVM-tilladelsen

Gennemførelse af en VVM-procedure forud for en ny miljøgodkendelse vil kun være aktuelt, hvis der ikke tidligere har været gennemført en VVM-procedure, der fortsat er dækkende for det pågældende anlæg, hvortil der skal gives tilladelse eller (miljø)godkendelse, og kun når der er mulighed for at fastsætte nye krav og vilkår i den pågældende tilladelse eller godkendelse.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at en ikke-tidsbegrænset godkendelse, fx en miljøgodkendelse, der er meddelt inden gennemførelsen af VVM-direktivet fortsat kan være gyldig, uden at der på noget tidspunkt er gennemført en VVM. Godkendelsen vil i så fald omfatte de aktiviteter, der oprindeligt var omfattet.

Senere ændring eller udvidelse af anlægget omfattet af bilag 1 eller bilag 2 vil medføre, at VVM-reglerne kommer i anvendelse for selve ændringen eller udvidelsen.

For så vidt angår andre nødvendige godkendelser og tilladelser, som fx en råstoffertiladelse, er der ikke krav om at disse offentliggøres som forslag samtidig med kommuneplantillægget, men reglerne er ikke til hinder for en sådan offentliggørelse af godkendelses- og tilladelsesforslag.

Miljøgodkendelse af ændringer og udvidelser

Anlæg omfattet af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 må ikke anlægges eller påbegyndes, før der er meddelt godkendelse heraf. Listevirksomhed må heller ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen på en måde, som indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt.

Kommunen/MC kan dog *efter miljøbeskyttelsesloven* tillade, at bygge- og anlægsarbejder til anden listevirksomhed end anlæg for deponering af affald påbegyndes, før det er godkendt, hvis det anlægges i overensstemmelse med en lokalplan eller byplanvedtægt.

Det er dog vigtigt at bemærke at en stor del af disse anlæg altid er omfattet af VVM-reglerne. Anlæg, der er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2, må under ingen omstændigheder påbegyndes, før kommunen/MC skriftligt har meddelt, at anlægget ikke antages at kunne påvirke miljøet væsentligt (screeningsafgørelse), eller efter en afsluttet VVM-procedure har meddelt VVM-tilladelse til at påbegynde anlægget, jf. § 2, stk. 3.

Kommunen/MC skal være opmærksom på, at andre forhold, end de der reguleres af miljøbeskyttelsesloven, også har betydning for miljøet, jf. det brede miljøbegreb, og kan

udløse krav om VVM-screening eller VVM-pligt, selvom ændringen ikke udløser godkendelsespligt efter miljøbeskyttelsesloven.

Udkast til miljøgodkendelse fremlægges samtidig med offentliggørelse af forslaget til kommuneplanretningslinjer, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 11 (i henhold til miljøbeskyttelsesloven). Dette krav om samtidighed skal sikre en hensigtsmæssig sagsbehandling for såvel kommune/MC som bygherre, idet det herved sikres at de samme oplysninger indgår i såvel VVM-vurderingen som miljøgodkendelsen, og at offentligheden får information om karakteren af den afgørelse, kommunen/MC forventer at træffe.

Som hovedregel udløser et påbud efter § 41 eller § 41a i miljøbeskyttelsesloven ikke krav om VVM-vurdering eller screening. Tilsvarende udløser en revurdering efter § 41a eller § 41b i miljøbeskyttelsesloven ikke i sig selv krav om VVM-vurdering eller screening. En afgørelse om, at der ikke er grundlag for at stille nye krav til virksomheden, betragtes ikke som en godkendelse.

En ændring af anlægget, der affødes af påbud eller revurdering, kan dog på grundlag af selve ændringen være omfattet af VVM-reglerne.

Risikobekendtgørelsen

Ændringer i [risikobekendtgørelsens](#)¹⁷ stofklassifikationer vil kunne medføre, at et anlæg – eller dele heraf – bliver omfattet af risikobekendtgørelsen eller skifter fra risikobekendtgørelsens kolonne 2 til kolonne 3. Det medfører, at der skal udarbejdes et nyt risikodokument, som indgår i grundlaget for en ny miljøgodkendelse af anlægget. Meddelelse af påbud efter miljøbeskyttelsesloven fører ikke i sig selv til, at sagen bliver omfattet af VVM-reglerne – jf. ovenfor.

Anlæg omfattet af risikobekendtgørelsens kolonne 3 er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 og anlæg af risikobekendtgørelsens kolonne 2 er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2. Hvis der derfor skal meddeles en ny miljøgodkendelse på baggrund af risikovurderingen, vil godkendelsen være omfattet af VVM-bekendtgørelsens krav om VVM-vurdering og/eller screening, idet godkendelsen er en forudsætning for forsat drift og giver mulighed for at fastsætte nye vilkår for driften, herunder til anlæggets produktion og indretning.

En af fordelene ved udarbejdelse af en VVM-vurdering for et risikoanlæg er, at det i kommuneplantillægget vil være muligt at sætte retningslinjer for den fremtidige arealanvendelse af de omkringliggende arealer – såkaldte sikkerhedszoner. Det er bygherrens ansvar at sikre, at sikkerhedszonerne kan udlægges uden at forhindre hidtidig lovlig brug af disse arealer. Det kan undertiden forudsætte, at bygherren opkøber de nødvendige arealer.

---

¹⁷ Bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 (Risikobekendtgørelsen)

Kapitel 8 Klageregler

Klagebestemmelserne findes i planloven.

- Klage over kommunalbestyrelses og miljøministerens afgørelser om tilladelser efter regler i henhold til planlovens § 11 g, stk. 4 – VVM-tilladelser (§ 58, stk. 1 nr. 3), andre afgørelser
- Klage over kommunalbestyrelses afgørelser om andre forhold omfattet af planloven (§ 58, stk. 1, nr. 4),
- Miljøministerens afgørelser efter regler fastsat i henhold til planlovens § 11 i – VVM (§ 58, stk. 1, nr. 5)

VVM-tilladelser vil kunne påklages til fuld prøvelse. Det vil sige, at der kan klages over såvel kommunens/MC's tilladelse som tilladelsens vilkår, jf. planlovens § 58, stk. 1, nr. 3. Klagen er således ikke begrænset til retlige spørgsmål, men kan også omfatte vurderingen af om en tilladelse bør meddeles og vilkårene for en evt. tilladelse.

I henhold til planlovens § 58, stk. 1, nr. 4 og 5 kan der klages over retlige spørgsmål i forbindelse med kommunens/MC's øvrige afgørelser af VVM-sagerne, fx screeningen. Klageretten omfatter afgørelsen af om et anlæg er VVM-pligtigt, samt de afgørelser der træffes under tilvejebringelsen af kommuneplanretnings for anlægget herunder overholdelsen af procedurereglerne og indholdskravene til VVM-redegørelsen.

Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. I tilfælde, hvor en afgørelse træffes indirekte og således ikke meddeles eller offentliggøres, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren har fået kendskab til afgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag, jf. planlovens § 60.

Klagen skal indgives til Naturklagenævnet, jf. § 58, stk. 2, 2. pkt. Rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5 (VVM) har ikke opsættende virkning. Naturklagenævnet kan dog i henhold til planlovens § 60, stk. 3, bestemme, at en meddelt tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, samt at et iværksat bygge- og anlægsarbejde skal standses.

Klageberettiget er i henhold til planlovens § 59 miljøministeren og enhver med en retlig interesse i sagens udfald samt en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker. Klageberettiget er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen. Foreningen eller organisationen skal kunne dokumentere dens formål ved vedtægter eller love, og repræsentere mindst 100 medlemmer.

Det er Naturklagenævnet, der afgør spørgsmålet om klageberettigelse og klagefristens overholdelse. Naturklagenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Der skal gives klagevejledning i afgørelser efter planloven, herunder afgørelser vedrørende VVM. Fx screeningsafgørelsen, VVM-redegørelsen, VVM-tilladelsen, og ved offentliggørelse af endeligt vedtagne kommuneplantillæg (VVM). Klagevejledningen skal indeholde oplysninger om, hvem der kan klage, om der er opsættende virkning, at klagen skal indgives skriftligt, klageinstans, hvem klagen skal sendes til og om klagefristens længde.

I sager, hvor der kun kan klages over retlige spørgsmål, jf. § 58, stk. 1, nr. 4 og 5, skal dette også oplyses i klagevejledningen. Klagevejledningen skal endvidere oplyse om søgsmålsfristen i planlovens § 62, stk. 1, jf. forvaltningslovens § 26.

Eksempel på klagevejledning:

"De kan klage over denne afgørelse efter reglerne i planlovens § 58, stk. 3.

Klage skal være skriftlig og sendes til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, eller e-mail: nkn@nkn.dk. Klagen skal være modtaget af Naturklagenævnet inden 4 uger, efter at de har modtaget afgørelsen.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. Nævnet vil efter modtagelsen af Deres klage sende Dem en opkrævning på gebyret. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Hvis De vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder, efter at de har modtaget afgørelsen".

Kapitel 9 Lovliggørelse og straf

Det er strafbart at undlade at indgive skriftlig anmeldelse til kommunen eller at påbegynde et anmeldt anlæg før kommunen/MC har truffet afgørelse i henhold til VVM-bekendtgørelsens § 2, stk. 3, jf. VVM-bekendtgørelsens § 13.

I planlovens kapitel 15 findes bestemmelser om lovliggørelse og straf, der også gælder for ejendomme, hvor der er opført et anlæg omfattet af VVM-bestemmelserne. Det påhviler den til enhver tid værende ejer af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold.

Kommunen/MC kan endvidere lade påbud om berigtigelse af et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen, jf. planlovens § 63. Læs mere herom i [vejledning om håndhævelse af naturbeskyttelsesloven, planloven og byggeloven, maj 2007](#).

Kapitel 10 Forhold til vurdering efter anden lovgivning

10.1 Miljøvurdering af planer og programmer

En anmeldelse af et konkret anlæg kan betyde, at der samtidig med VVM-processen skal gennemføres en miljøvurdering af den nødvendige planændring efter [lov om miljøvurdering af planer og programmer](#). Det er tilfældet, når det kommuneplantillæg, som skal vedtages som forudsætning for at kunne meddele en VVM-tilladelse, bryder med kommuneplanens rammer. Visse lokalplaner vil også kunne medføre krav om miljøvurdering.

Miljøvurderingsprocessen for planer og programmer ligner på mange måder VVM-processen, og miljøbegrebet er stort set det samme som findes i VVM-bekendtgørelsen. Forskellene ligger blandt andet i, at miljøvurderingen af planer og programmer påhviler den planlæggende myndighed fuldt ud, mens VVM-vurderingen stiller krav til bygherren om levering af oplysninger og undersøgelser. Miljøvurdering af planer og programmer foretages normalt på et tidligere tidspunkt og på et mindre detaljeret niveau end for et konkret anlæg. Det er obligatorisk at gennemføre en indledende høring af berørte myndigheder om indholdet i miljøvurderingen. Der skal endvidere udarbejdes et overvågningsprogram for planen eller programmet, samt afslutningsvis en sammenfattende redegørelse.

Det vil derfor være hensigtsmæssigt at tilrettelægge processerne for de to vurderinger parallelt og så vidt muligt genanvende de oplysninger, der tilvejebringes. De obligatoriske høringer bør koordineres, således at offentligheden og andre myndigheder har mulighed for at forholde sig til de to vurderinger samtidig.

Der henvises i øvrigt til vejledning og eksempelsamling, som findes på [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside under miljøkonsekvensvurderinger](#).

Gennemførelse af en miljøvurdering efter lov om miljøvurdering af planer og programmer supplerer miljøvurderingen efter VVM-bekendtgørelsen, idet der er tale om henholdsvis miljøvurdering af planen og af det konkrete projekt.

10.2 Konsekvensvurdering - Habitatområder og strengt beskyttede arter

VVM-bekendtgørelsens anmeldelsespligt gælder parallelt med anmeldelsesordningerne på naturbeskyttelsesområdet, jf. habitatbekendtgørelsen. Det vil for eksempel ofte være aktuelt for anlæg inden for landbrug, skovbrug og akvakultur, vandforsyningsboringer eller anlæg til opstuvning af vand, samt ikke mindst strækingsanlæg. Andre anlægstyper i VVM-bekendtgørelsen vil naturligvis også kunne være omfattet.

Myndighederne må ifølge habitatbekendtgørelsen ikke gennemføre planer, projekter eller lignende, der kan skade de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte. Derfor er myndighederne forpligtet til at vurdere konsekvenserne af projekter, der kan påvirke et Natura 2000-område. [Se også By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside om Natura 2000.](#)

Hvis det allerede af konsekvensvurderingen i medfør af habitatreglerne fremgår, at et anlæg vil kunne skade et Natura 2000-område, eller der er tvivl herom, vil der ikke kunne tilvejebringes et kommuneplantillæg og meddeles VVM-tilladelse til anlægget med mindre, der kan stilles vilkår, der effektivt afværger påvirkningen - og som kan håndhæves.

Anlægsprojekter, der kan påvirke et Natura 2000 område således, at det forudsætter udarbejdelse af en konsekvensvurdering i henhold til fugle- og habitatdirektivet, må antages at påvirke miljøet væsentligt og vil derfor altid være VVM-pligtige. Selv mindre påvirkninger kan - efter en konkret vurdering - udløse krav om udarbejdelse af VVM-redegørelse om bl.a. projektets konsekvenser for det internationale beskyttelsesområde¹⁸.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter både i og udenfor Natura 2000-områder - de såkaldte bilag IV-arter. Et anlæg må ikke medføre, at disse arters (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) yngle- eller rasteområder bliver beskadiget. Der er således fastsat regler i habitatbekendtgørelsen, som pålægger myndighederne at sikre sig, at der ikke gives tilladelser eller vedtages planer m.v., der kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområderne. Derfor vil tilstedeværelsen af bilag IV arter altid medføre VVM-pligt.

Der er ikke hjemmel i VVM-bekendtgørelsen til at meddele afslag alene på baggrund af en screening, da en screening kun kan føre til en afgørelse om, at anlægget enten må antages at kunne påvirke eller ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt, og om der på den baggrund skal gennemføres en VVM-vurdering. Et eventuelt afslag på dette stadie kan derfor kun meddeles med henvisning til habitatreglerne i det omfang disse giver mulighed for umiddelbart at meddele et sådant afslag.

Det hænger sammen med, at en screening efter VVM-bekendtgørelsen ikke har karakter af en tilbundsående undersøgelse, og en VVM-vurdering kan derfor være nødvendig for at få undersøgt nærmere, om der er mulighed for, at anlægget kan realiseres uden at skade yngle- eller rasteområdet for den eller de strengt beskyttede arter, fx ved etablering af egnede afværgeforanstaltninger og vilkår til driften.

Kommunen/MC behøver dog ikke vedtage og offentliggøre et tilvejebragt udkast til forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse, hvis vedtagelsen af planen ville være i strid med habitatreglerne, og en tilladelse således ikke senere vil kunne meddeles.

---

¹⁸ [NKO 330, af september 2004](#)

BILAG A. Kommentarer til enkelte anlæg i bekendtgørelsens bilag 1

I det følgende vil der blive knyttet enkelte særlige kommentarer til enkelte anlægstyper på bilag 1, hvor det har været muligt på baggrund af retspraksis, definitioner i relevant lovgivning herunder vejledninger, udtalelser fra EU-kommissionen m.v.

2, a) Konventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 120 MW

Fyringsanlæg defineres i direktiv 2001/80/EF (Large Combustion Plants Directive) som ethvert teknisk anlæg, i hvilket brændstoffer bliver oxideret med henblik på at udnytte den derved producerede varme.

6. Integrerede kemiske anlæg

dvs. anlæg til fremstilling i industriel målestok af stoffer ved kemisk omdannelse, som ligger side om side og funktionelt hører sammen, og som er

a) til fremstilling af organiske grundkemikalier

b) til fremstilling af uorganiske grundkemikalier

c) til fremstilling af fosfat-, kvælstof- eller kaliumholdig kunstgødning (også blandingsgødning)

d) til fremstilling af basisplantebeskyttelsesmidler og biocider

e) til fremstilling af farmaceutiske basisprodukter ved hjælp af kemisk eller biologisk proces

f) til fremstilling af sprængstoffer.

Disse anlæg kan endvidere være omfattet af bilag 1, punkt 25, risikoanlæg § 5 eller bilag 2, punkt 10, risikoanlæg § 4, hvilket betyder at spørgsmålet om udlæg af sikkerhedszoner skal overvejes.

Kemiske anlæg reguleres af både, VVM-, IPPC- og Seveso-direktiverne, men det er vigtigt at gøre sig klart, at der ikke på alle områder er overensstemmelse mellem klassifikationssystemerne, formål og tærskelværdierne i de tre direktiver. IPPC-direktivet er fokuseret på forureningsbegrænsning og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne. I Seveso-direktivet er der fokus på kontrol med farlige stoffer inden for det pågældende anlæg. Efter VVM-direktivet skal der foretages en bred vurdering af anlægget eller processen, hvori indgår forureningsbegrænsning og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne, jf. IPPC-direktivet, og potentielle negative effekter fra uheld med farlige stoffer, jf. Seveso-direktivet.

Anlægstyperne i punkt 6, a) – f) genfindes i IPPC-direktivets bilag I (4), og en liste over grundkemikalier – organiske og uorganiske – findes i IPPC-direktivets bilag I a, men dette bilag er ikke udtømmende i forhold til VVM-direktivet. De øvrige begreber i punkt 6 findes tilsvarende i IPPC-direktivet (Rådets direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og

bekæmpelse af forurening). Dette direktiv er implementeret i dansk lovgivning gennem "i-mærkningen" i bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed. I-mærkningen følger imidlertid ikke IPPC-direktivets anlægskategorier og kan således for så vidt angår den kemiske industri omfatte flere anlægstyper end omfattet af VVM-pligten.

Begrebet "integrerede kemiske anlæg" er alene forklaret med eftersætningen "dvs. anlæg til fremstilling i industriel målestok af stoffer ved kemisk omdannelse som ligger side om side og funktionelt hører sammen".

EF-domstolen har i dom af 2. maj 1996 mod Belgien (C-133/94) nærmere beskrevet begrebet på følgende måde: "Det afgørende element i begrebet "integrerede kemiske anlæg" er endvidere netop, at de er integrerede, idet andre kemiske anlæg henhører under bilag II, punkt 6, idet spørgsmålet, om et kemisk anlæg er integreret, ikke afhænger af anlæggets forarbejdningskapacitet eller af, hvilken type kemiske stoffer der forarbejdes, men af om det omfatter produktionsenheder, der hører sammen, og som funktionelt udgør én enkelt produktionsenhed."

Kommissionen har endvidere gjort opmærksom på, at en indsnævrende fortolkning af begrebet ville være i strid med direktivet.

Dette betyder at større eller mindre procesanlæg, hvor enhederne til fremstilling af et bestemt produkt er forbundne, kan betegnes som et "integreret kemisk anlæg" i henhold til VVM-direktivet og dermed VVM-bekendtgørelsen. Et sådant anlæg kan bestå af forskellige enheder, som er forbundne enten fysisk ved fx transportsystemer eller rørledninger, eller funktionelt gennem en processtreng, når blot disse enheder hver især udgør et led i det fælles formål, nemlig at producere råprodukter eller mellemprodukter til andre enheder. Enhederne bidrager således samlet set til at producere et eller flere færdige produkter.

Dette gælder uanset om enhederne ligger i samme eller forskellige bygninger.

Begrebet "industriel målestok" er ikke en mængdemæssig angivelse, idet mængden kan variere fra helt små mængder til mange tons, og i begge tilfælde være af industriel målestok, afhængigt af det konkrete produkt. Begrebet indikerer endvidere, at der ikke er tale om udviklingsarbejder og forsøgsproduktioner. Disse vil være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i VVM-bekendtgørelsens § 3, stk. 3.

Kommissionen har i udkast til fortolkningsbidrag til VVM-direktivets bilag I og II defineret begrebet "grundkemikalier". Begrebet skal for det første fortolkes bredt. Det omfatter ikke kun kemikalier til videreforarbejdning. Nogle af kemikalierne, der specifikt er nævnt i IPPC-direktivets bilag I (4), fx syntetisk gummi, farve og pigmenter, polymerer og syntetiske fibre, kan indgå en videreforarbejdning, som ikke er kemisk. Produktion af dæk på basis af gummi og andre bestanddele indebærer en form for kemisk proces, uden at der derved bliver produceret et grundkemikalie. På den anden side vil fremstilling af en blanding af kemikalier blive betragtet som produktion af et grundkemikalie. Det gælder eksempelvis biodiesel, der sammensættes af en blanding af estere.

7. Jernbaner, lufthavne, motorveje m.v.

a) Nyanlæg af jernbaner til fjerntrafik samt lufthavne med start- og landingsbane på mindst 2.100 m.

"Nyanlæg" af jernbaner til fjerntrafik omfatter udvidelse og ændring af allerede etableret jernbane til fjerntrafik uanset om det sker på en kortere strækning og kun mellem to byer, jf. EF-domstolens dom i C-227/01.

Lufthavne som omfattet af definitionen i Chicago-overenskomsten af 1944 om oprettelse af Organisationen for international civil Luftfart (bilag 14)

b) Flyvepladser, hvis støjkonsekvensområder medfører væsentlige støjgener i områder, der er bebygget, udlagt til boligformål eller anden støjfølsom anvendelse.

Ved væsentlige støjgener forstås støjbelastninger over de vejledende grænseværdier - jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1994 om støj fra flyvepladser.

Kriterierne er fastsat således, at væsentlige ændringer i bestående flyvepladser støjforhold samt etablering af nye flyvepladser, hvor de vejledende støjgrænser ikke kan overholdes i relation til boliger og anden støjfølsom anvendelse, omfattes af VVM-pligten.

c) Anlæg af motorveje og motortrafikveje

"Anlæg" omfatter også udvidelse og ændring af motorveje og motortrafikveje, jf. EF-domstolens dom i C-227/01.

Ved motortrafikveje forstås veje, der svarer til definitionen i ECE-aftalen af 15. november 1975 om internationale hovedtrafikårer.

d) Anlæg af nye veje med mindst fire kørespor eller udretning og/eller udvidelse af eksisterende vej med højst to kørespor med henblik på anlæg af mindst fire kørespor, hvis en sådan ny vej eller et således udrettet og/eller udvidet vejafsnit har en længde på mindst 2 km.

e) Overordnede veje med en påtænkt linjeføring gennem naturområder

Ved overordnede veje forstås især hovedlandeveje og kommunale veje som indgår i eller skal indgå i det overordnede vejnet.

Betegnelsen naturområder refererer til de gældende kommune/regionplanretningslinjer og indebærer således ikke en højere præcision end kommuneplanen kan tillægges. Derimod er kriteriet gjort uafhængig af den enkelte kommuneplans arealbetegnelse.

Ved naturområder forstås områder, der er udlagt med henblik på at opnå en væsentlig beskyttelse af skove, flora og fauna, landskaber, kulturværdier samt de økologiske forbindelser og områder af særlig friluftsmæssig interesse.

Vej, der ikke er omfattet af bilag 1, er omfattet af bilag 2.

8.

a) Indre vandveje og havne ved indre vandveje, der ikke udgør en del af søterritoriet, og som kan anløbes af fartøjer over 1350 tons.

b) Større landanlæg til havneformål i forbindelse med havne, der kan besejles og anløbes af skibe på over 1350 tons.

Omfatter anlæg, der falder uden for Trafikministeriets bekendtgørelse om anlæg på søterritoriet.

Ved større landanlæg til havneformål forstås anlæg, som har en funktion i relation til havnen, og som på grund af størrelse, placering eller funktion må antages at virke dominerende i det pågældende havnemiljø. Som eksempler på sådanne anlæg kan nævnes færgeterminaler med rutetrafik, store monteringsanlæg og lignende.

Selv om punktet kun omfatter havne og landanlæg til havneformål omfatter VVM en samlet vurdering af de aktiviteter, der affødes af havnen og havneanlæggene. Havnens kapacitet og den type skibe, der kan anløbe havnen, vil kunne medføre støj- og trafikbelastning. Havneanlæg vil tilsvarende kunne medføre støj- og trafikbelastning transport af varer til og fra havnen. Endelig kan havneanlægget samtidig være et risikoanlæg, hvis der opbevares stoffer omfattet af risikobekendtgørelsen.

Vurderingen af havne og havneanlæg skal omfatte en beskrivelse af miljøbelastningen fra selve anlægget og fra de aktiviteter, anlægget vil give anledning til. Det inkluderer en beskrivelse af, hvilke vilkår det er muligt at stille med henblik på at udgå eller reducere miljøbelastningen, og for hvilke aktiviteter, der ikke kan stilles vilkår, som for eksempel trafikken uden for havneanlægget og skibenes indretning. Ved udstedelse af en tilladelse i henhold til bekendtgørelsens § 9 skal der tages hensyn til vurderingen af den samlede miljøpåvirkning.

9. Anlæg til bortskaffelse af farligt affald (dvs. affald, der er omfattet af direktiv 91/689/EØF 4) ved forbrænding, kemisk behandling (som defineret i bilag II A til direktiv 75/442/EØF 5), afsnit D9) eller deponering.

10. Anlæg til bortskaffelse af ikke-farligt affald ved forbrænding eller kemisk behandling (som defineret i bilag II A til direktiv 75/442/EØF5), afsnit D9) med en kapacitet på over 100 tons/dag.

Bemærkninger om affald vedrørende 9 og 10:

Bortskaffelsesbegrebet omfatter også nyttiggørelse, jf. EF-domstolens dom mod Italien i sagen C-486/04 af 23. november 2006. Af dommen fremgår bl.a. *"at begrebet bortskaffelse af affald i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktiv 85/337 [VVM-direktivet], er et selvstændigt begreb, der skal tillægges en sådan betydning, at det fuldt ud er i overensstemmelse med denne retsakts formål, som nævnt i denne doms præmis 36. Følgelig skal dette begreb, som ikke svarer til begrebet bortskaffelse af affald i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktiv 75/442[affaldsdirektivet], forstås bredt som*

omfattende **samtlige metoder**, der enten fører til bortskaffelse af affald i streng forstand eller til nyttiggørelse af affaldet”.

Et anlæg omfattet af punkt 9 og 10 kan således ikke fritages fra kravet om en vurdering af miljøindvirkningen, selv om der er tale om et anlæg til nyttiggørelse af affald, jf. direktiv 75/442.

At affaldsbegrebet også omfatter affald til nyttiggørelse indebærer, at etablering af støjvolde ved hjælp af forurenede jord er at betragte som deponering og således er omfattet af VVM-reglerne.

Begrebet "farligt affald" er nærmere fastlagt i direktiv (91/689/EØF) - "farligt affalds direktivet".

På tilsvarende vis er begrebet "kemisk behandling" defineret med henvisning til direktiv 75/442/EØF afsnit D9.

Mindre mængder eller andre former for bortskaffelse af affald end omfattet af bilag 1, punkterne 9 og 10, herunder farligt affald, er omfattet af bilag 2.

Det skal i den forbindelse bemærkes at begreberne "bortskaffelse", "forbrænding" og "deponering", må fortolkes ud fra VVM-direktivets formål. Det vil sige, at anlæg, der kan falde ind under disse betegnelser, samtidig vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Dette betyder reelt, at begreberne kan være bredere defineret end de tilsvarende begreber i affaldsdirektiverne. Derimod vil de aktiviteter, der omfattes af de omtalte begreber i affaldsdirektiverne, altid være omfattet af VVM-reglerne og som sådan være VVM-pligtige, hvis de er opført på bilag 1 til VVM-bekendtgørelsen. Er de opført på bilag 2, vil der skulle gennemføres en screening for at afgøre om anlægget vil kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed er VVM-pligtigt.

Oplag på virksomheden med henblik på oparbejdning eller genanvendelse kan henligge i op til 3 år, før det betegnes som deponering. Oplag uden for den virksomhed, hvor affaldet opstår, der henligger mere end et år er omfattet af begrebet "deponering". Affaldsoplag, der etableres i forbindelse med et anlæg til bortskaffelse af affald omfattet af punkt 9 og 10, betragtes som en del af anlægget, og er dermed omfattet af bilag 1, uanset om det isoleret set kunne henføres til bilag 2.

11. Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand eller kunstig tilførsel af grundvand, hvor den indvundne eller tilførte mængde vand udgør mindst 100 mio.m³/år.

12. a) Anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, når formålet er at forebygge eventuel vandmangel, og når den overførte vandmængde overstiger 100 mio.m³/år.

12 b) I alle andre tilfælde anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, når den gennemsnitlige vandmængde i det bækket, hvorfra vandet

overføres, over flere år overstiger 2.000 mio.m³/år, og den overførte vandmængde overstiger 5 % af denne mængde.

Overførsel af drikkevand via rørledninger er ikke omfattet. Vandrammedirektivet (2000/60/EF) indeholder i artikel 2 (2) en definition på drikkevand.

16. a) Rørledninger til transport af gas, olie eller kemikalier med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km.

b) Rørledninger på mere end 1 km til transport af giftige, miljøfarlige eller brandfarlige væsker udenfor den pågældende virksomheds eget område.

c) Transmissionsledninger længere end 2 km længde for naturgas og linjestationer i forbindelse med transmissionsledninger, dog undtaget ledninger med en diameter op til 12" med tryk på 25 bar og derunder.

Ved transmissionsledninger forstås rørledninger som anvendes ved et driftstryk som medfører en ringspænding på 20 % af SMYS eller mere, jf. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 414 af 8. juli 1988 og Arbejdstilsynets tillægsbestemmelser ANSI/GPTC Z 380.1 -1998, GPTC Guide for Gas Transmission and Distribution Piping Systems, 1998-2000, Volume One, revideret juni 1998, med de ændringer, der er angivet i Arbejdstilsynets tillægsbestemmelser.

Det overordnede hovedtransmissionsnet vil som hovedregel være omfattet af denne bestemmelse. Tilsvarende gælder for visse dele af det regionale gasnet.

Det er væsentligt i forbindelse med såvel transmissionsledninger som ledninger til transport af giftige, miljøfarlige eller brandfarlige væsker at få foretaget en risikovurdering og om nødvendigt fastlagt sikkerhedszoner omkring linieføringen. Anlæggene kan være omfattet af bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

For så vidt angår transmissionsledninger for naturgas kan i øvrigt henvises til Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 414 af 8. juli 1988 (med senere ændringer) om naturgasanlæg efter lov om arbejdsmiljø samt Arbejdsministeriets vejledning om sikkerhedsbestemmelser for naturgasanlæg.

Denne vejledning indeholder bl.a. en række bestemmelser om afstande mellem naturgasanlæg og bygninger beregnet til ophold for mennesker.

Disse afstandsbestemmelser blev udarbejdet i forbindelse med planlægning og etablering af naturgastransmissionssystemet i et samarbejde mellem de berørte myndigheder i Naturgaskoordinationsudvalget under Energistyrelsen herunder Miljøstyrelsen, Statens Brandinspektion og Arbejdstilsynet.

Grundlaget for fastlæggelsen af sikkerhedszoner ved tilvejebringelsen af landsplandirektivet af 25. februar 1991 for naturgaslageret i Stenlille var den af Dansk Naturgas udarbejdede tekniske VVM-redegørelse, udtalelser fra Arbejdstilsynet og

Energistyrelsen herom, samt Miljøministeriets vurdering af anlæggets virkninger på miljøet.

For så vidt angår udlæg af sikkerhedszoner se afsnittet under anmeldelsespligtige risikoanlæg - nr. 25.

De mindre transmissionsledninger som tidligere obligatorisk var omfattet af VVM-pligten, er nu overflyttet til bilag 2 hvorefter spørgsmålet om VVM-pligt for disse ledninger beror på en konkret vurdering - screening - af det enkelte anlæg.

17. Anlæg til husdyrproduktion.

Ophævet pr. 31.12.2006, jf. bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006, § 14, stk. 3, idet VVM for husdyrbrug er integreret i miljøgodkendelsen ved Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

19. Råstofindvinding fra åbne brud, hvor minestedets areal er over 25 hektar, eller tørvegravning på et areal over 150 hektar.

Begrebet "minestedet" er taget direkte fra direktiv 97/11/EF bilag I, nr.19.

Ved at inddrage såvel forskellige sprogudgaver af direktivet samt sigtet med direktivet - nemlig "at alle anlæg der må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt", skal omfattes af VVM-pligten - sammenholdt med de arealmæssige størrelser i forbindelse med danske råstofindvindingsstilladelser, er det vurderingen, at der ved begrebet "minestedet" bør forstås det samlede areal, der af ansøger søges om indvindingsstilladelse til - altså det konkrete ansøgte areal.

Ved vurderingen af om der foreligger pligt til en VVM-procedure, må det lægges til grund at hvis en ansøgning omfatter arealer på flere ejendomme, der skal indgå i et sammenhængende graveareal, der drives som én råstofgrav, skal arealet for råstofindvinding opgøres som dette sammenhængende graveareal. Dette gælder også selvom det aktive gravefelt ofte vil være væsentligt mindre.

20. Råstofindvinding fra åbne brud med en samlet indvindingsperiode på mere end 10 år med undtagelse af indvinding af almindeligt forekommende sand-, grus- og stenforekomster indenfor de i en endeligt vedtaget regionplan eller råstofplan udpegede graveområder.

Bestemmelsen indebærer at indvinding af "sjældne" råstoffer over en længere periode - mere end 10 år - omfattes af VVM-pligten. Tilsvarende omfattes indvindinger over 10 år af almindeligt forekommende sand, grus og sten også af VVM-pligten, hvis indvindingen skal finde sted udenfor de udpegede graveområder. Regionplanens udpegnings af graveområder gælder indtil vedtagelsen af råstofplaner i henhold til lov om råstoffer, § 5a, stk. 2.

22. Anlæg til oplagring af olieprodukter samt petrokemiske eller kemiske produkter med en kapacitet på 200.000 tons eller derover.

Olieprodukter omfatter også biologisk fremstillede olieprodukter.

25. Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige efter § 5 i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

Sigtet med at få gennemført en VVM-vurdering i forbindelse med risikovurderingen er blandt andet at opnå en hensigtsmæssig placering. For eksempel ved at udlægge sikkerhedszoner om anlægget, således at fremtidige aktiviteter ikke kommer i konflikt med den pågældende aktivitet.

Det er bygherrens ansvar, at sørge for at sikkerhedszonerne kan udlægges uden at forhindre hidtidig lovlig brug af disse arealer. Det kan undertiden være nødvendigt, at virksomheden erhverver de arealer, der bliver omfattet af sikkerhedszoner, for derved at tilvejebringe de nødvendige forudsætninger for en såvel umiddelbar som fremtidig hensigtsmæssig arealanvendelse.

Sikkerhedszoner tilvejebringes ofte i to niveauer. Den mest risikofyldte zone hvor en evakuering ved det værst tænkelige uheld ikke vil være mulig, og hvor permanent ophold for uvedkommende derfor bør undgås, og en mindre risikofyldt zone hvor evakuering af normalt mobile personer vil kunne finde sted, og hvor kun svært evakuerbare institutioner bør undgås. Til sidstnævnte kategori hører plejehjem, hospitaler, børneinstitutioner og lignende.

Ved ændringer af eksisterende anlæg er det ikke altid muligt at udlægge sikkerhedszoner uden væsentlige arealerhvervelser eller erstatninger. I så fald bør ændringerne så vidt muligt kun tillades, hvis de samlede risikoforhold mindskes eller ændringen ikke medfører behov for at udvide sikkerhedszonen i relation til de bestående forhold.

26. Sammenlægning/jordomlægning af landbrugsejendomme, hvori der indgår mere end 75 ejendomme, og som indebærer væsentlige ændringer i det fysiske miljø.

Sammenlægninger, der involverer så mange ejendomme, finder oftest sted i forbindelse med naturgenopretningsprojekter. Disse projekter bliver i så fald VVM-pligtige. Selvom de som hovedmål har en forbedring af miljøet, indeholder de ofte væsentlige miljømæssige forandringer - eksempelvis fra tørre miljøer til våde miljøer.

31. Saltvandsbaseret fiskeopdræt - dog undtagen opdræt indenfor de i en endeligt vedtaget regionplan eller vandplan udlagte områder til fiskeopdræt.

Punktet omfatter dambrug på land og havdambrug, idet havdambrug er omfattet af miljøbeskyttelsesloven og af kommuneplanlægningen i forbindelse med fastlæggelsen af retnings for kvalitetsmålsætningerne for overfladevand. Også saltvandsdambrug, der anvender grundvand tilsat salt i produktionen, er omfattet af begrebet "saltvandsbaseret fiskeopdræt". Miljøpåvirkningen som følge af udslip af saltvand fra bassinerne er den samme, uanset om der produceres på grundlag af havvand eller grundvand tilsat salt.

Alene de anlæg, der er placeret udenfor de i kommuneplanerne udpegede områder til fiskeopdræt, er obligatorisk omfattet af VVM-bestemmelserne (bilag 1). Saltvandsbaseret fiskeopdræt optræder samtidig på bekendtgørelsens bilag 2, pkt. 1 f) hvilket betyder, at ethvert sådant anlæg eller ændringer heri er omfattet af VVM-pligten, hvis det må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Det medfører, at stort set samtlige nye havbrug og saltvandsdambrug samt alle større udvidelser formentlig kræver udarbejdelse af et kommuneplantillæg og en VVM-vurdering. Regionplanens udlæggelse af områder til fiskeopdræt gælder indtil vedtagelsen af en vandplan i henhold til Lov nr. 1150 af 17/11/2003 (Miljømålsloven).

35. Detailhandelscentre, der på grund af størrelsen har regional betydning

Et detailhandelscenter er et større, samlet butiksareal. Det kan bestå af flere butikker langs en gade. Det kan være en eller flere store butikker eller en samling af flere butikker under samme tag i et butikscenter.

Naturklagenævnets praksis lægger vægt på centrets betydning for handels- og indkøbsmønstre og hermed korresponderende trafik i et geografisk område, der rækker væsentligt ud over det lokalområde, hvor centret tænkes placeret.

Om et detailhandelscenter får regional betydning beror derfor blandt andet på centrets størrelse i forhold til det eller de bysamfund, som det skal betjene. Det vil sige, at et center i et tyndt befolket område ikke skal være så stort for at have regional betydning, som hvis det ligger i et tæt befolket område. Det vil også sige, at et byggeri i udkanten af en by ikke skal være så stort for at have en regional betydning, som et byggeri i bymidten.

Bygherren har som regel vurderet det opland som centret henvender sig til. Disse oplysninger om oplandets størrelse bør indgå i vurderingen af, om der er tale om et detailhandelscenter, der har regional betydning.

I forbindelse med Folketingets behandling af Lovforslag nr. L 148 Folketinget 2006-07 oplyste miljøministeren i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, at butikker, hvis kundegrundlag forventes at række ud over den pågældende kommunegrænse, har regional betydning og skal ledsages af en VVM-redegørelse. Butikker, hvis kundegrundlag forventes at holde sig inden for kommunegrænsen, kan ligeledes have regional betydning, såfremt deres betydning rækker væsentligt udover det lokalområde, hvor de tænkes placeret. Det kan eksempelvis være tilfældet ved butikker eller butikscentre, der forventes at have afgørende betydning for balancen i detailhandelen mellem to nabobyer i samme kommune.

38. Enhver ændring eller udvidelse af projekter, der er opført i dette bilag, såfremt en sådan ændring eller udvidelse i sig selv opfylder de eventuelle tærskelværdier, der er fastsat i dette bilag.

Ændringer eller udvidelser af et anlæg i bilag 1 sidestilles med nyanlæg¹⁹. Det betyder, at enhver ændring eller udvidelse, der direkte eller indirekte kan påvirke anlæggets produktion, kapacitet, indretning eller placering, vil være VVM-pligtig. Dette vil typisk være tilfældet, hvor en ny miljøgodkendelse er påkrævet.

Dette gælder dog ikke nærmere bestemte ændringer og udvidelser, når de ligger under den tærskelværdi, der er fastsat for nogle af punkterne i bilag 1. Ændringer eller udvidelser, der ikke er omfattet af bilag 1 på grund af tærskelværdien, vil være omfattet af bilag 2, punkt 14. I vejledningens kapitel 2 findes en nærmere beskrivelse af, hvornår der er VVM-pligt for ændringer og udvidelser..

---

¹⁹ Bilag 1, punkt 38, blev tilføjet til VVM-direktivet med direktivændringen i 2003, som en præcisering af, hvornår et anlæg kunne sidestilles med et nyanlæg. Ændringen blev i Danmark gennemført i 2005.

BILAG B. Kommentarer til enkelte anlæg i bekendtgørelsens bilag 2

I det følgende vil der blive knyttet enkelte særlige kommentarer til enkelte anlægstyper på bilag 1, hvor det har været muligt på baggrund af retspraksis, definitioner i relevant lovgivning herunder vejledninger, udtalelser fra EU-kommissionen m.v.

1 b) Projekter vedrørende inddragning af uopdyrket land eller delvise naturområder til intensiv landbrugsvirksomhed

"Intensiv" betyder i denne sammenhæng alle metoder, som i betydelig grad kan forbedre det uopdyrkede land med henblik på at intensivere den landbrugsmæssige produktivitet, såvel med hensyn til dyrkning af afgrøder som forbedring af græsningsmuligheder for dyr.

"Uopdyrket land" omfatter alle arealer, som ikke er i landbrugsmæssig drift på det tidspunkt, hvor vurderingen foretages.

Ved "delvise naturområder" forstås områder, hvor der har været foretaget en vis opdyrkning eller landsbrugsmæssig drift, således at området ikke længere kan betegnes som oprindelig natur, og hvor området har en fredningsmæssig, landskabelig, arkæologisk eller lignende værdi.

VVM-reglerne for husdyrbrug findes fra 1.1.2006 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

1 d) Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse

Naturklagenævnet har stadfæstet en afgørelse i en sag om screening til VVM-pligt af en rydning, hvor der bl.a. blev lagt vægt på det ansøgte områdes naturmæssige kvaliteter samt forøget tilførsel af kvælstof og fosfor til Limfjorden – et internationalt beskyttelsesområde.²⁰

Nyplantning og rydning af skov kan endvidere være omfattet af bilag 1 punkterne 29 og 30.

1 e) Intensivt fiskeopdræt

Punktet omfatter intensivt fiskeopdræt i såvel ferskvand som saltvand, herunder også recirkulationsanlæg.

Saltvandsbaseret fiskeopdræt uden for områder udlagt i en endeligt vedtaget regionplan eller vandplan er dog omfattet af bilag 1.

---

²⁰ NKN 33-01220 af 5. oktober 2007, Frenderuphede.

Der er tale om intensivt fiskeopdræt, når der tilføres foder, tilsætningsstoffer, medicin og eventuelt også iltning af vandet med henblik på at øge produktionen eller opretholde tilfredsstillende produktionsforhold.

1 f) Anlæg til intensiv husdyravl

Punktet er ophævet, jf. VVM-bekendtgørelsens § 14, stk. 3. VVM-reglerne for husdyrbrug er med virkning fra 1.1.2006 indarbejdet i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

4 a) Anlæg til produktion af støbejern eller stål (første eller anden smeltning) med dertil hørende strengstøbning.

Stål er en jernlegering med et kulindhold, der generelt er lavere end 2 %. Stålintholdet er større end andelen af andre elementer i legeringen.

Støbejern er det smeltede jern, der er resultatet af den første reduktionsproces af jernoxidemalmen.

Strengstøbning er en støbemetode, hvorved stål støbes i en kontinuerlig streng.

5 b) Anlæg til cementfremstilling

Punktet omfatter anlæg, der ikke er omfattet af bilag 1, punkt 33 (cementfabrikker).

Produktionsprocessen omfatter indvinding af naturligt forekommende kalciumkarbonat i kalksten, mergel eller kridt, formaling af råmaterialet, kalcinering af kalciumkarbonat efterfulgt af brænding af den resterende kalciumoxid med silicium, aluminium og jernoxider ved høj temperatur.

6. Kemisk industri

Al kemisk industri, der ikke er omfattet af bilag 1, er omfattet af bilag 2. Det vil sige alle kemiske anlæg, der ikke kan betegnes som "integrerede". Se vejledningens bilag A, punkt 6.

6 a) Behandling af mellemprodukter og fremstilling af kemiske produkter

Punktet omfatter blandt andet fremstilling af færdige kemiske produkter som basis-kemikalier, pesticider, farmaceutiske produkter, maling og lak, samt behandling af mellemprodukter, jf. blandt andet "Regulation (EC) no. 1907/2006 concerning Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH).

I REACH defineres et mellemprodukt som et produkt, der er fremstillet til forbrug eller som skal indgå i en kemisk proces med henblik på omdannelse til et andet produkt.

6 b) Fremstilling af pesticider og farmaceutiske produkter, maling og lak samt elastomerer og peroxider

Dette punkt omfatter både produkter, der er produceret ved en kemisk omdannelse og produkter, der ikke er produceret ved en kemisk omdannelse, samt produkter der ikke

normalt forbindes med kemiske produkter, som fx bildæk, larvefødde, gummihandsker, når disse produceres på grundlag af kemikalier.

7. Levnedsmiddelindustrien

Dette punkt omfatter såvel anlæg til fremstilling af fødevareprodukter til mennesker som anlæg, der fremstiller foder til dyr.

10. Risikoanlæg

Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige efter § 4 i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

Ved screeningen skal kommunen/MC gøre sig klart, at der kun kan udlægges sikkerhedszoner om anlægget ved udstedelse af et kommuneplantillæg på grundlag af en afsluttet VVM-procedure.

Et anlæg, der nødvendiggør udlæg af sikkerhedszoner, må alene af den grund antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, hvilket betyder at det vil være obligatorisk at gennemføre en VVM. Læs mere om udlæg af sikkerhedszoner under bilag 1, punkt 25.

11. Infrastrukturanlæg.

”Infrastruktur” fortolkes bredt, og omfatter en lang række meget forskellige anlæg, som fx veje, elektricitetsforsyning og andre fælles anlæg, som fx kloakering.

Der kan ikke siges noget generelt om størrelsen på anlæg, som falder inden for eller uden for begrebet, men det der særlig skal lægges vægt på, er anlæggets infrastrukturelle karakter i de konkrete omgivelser, anlægsprojektets skala, størrelse, aktivitetens art og omgivelsernes følsomhed.

11 a) Anlægsarbejder i byzone, herunder opførelse af butikcentre og parkeringspladser.

Anlægsarbejder i byzone, der udløser VVM-pligt, kan være andet end butikcentre og parkeringsanlæg.

Afgørende for, om et anlæg er omfattet af dette punkt, er dels om et anlæg af den pågældende type kan antages at ville kunne påvirke miljøet - herunder bygningskulturmiljøet - væsentligt, dels om anlægget har indflydelse på infrastrukturen gennem sin anvendelse og brugerkreds.

Anlæg af denne type vil typisk kunne påvirke miljøet ved støj, trafikmængde, arealanvendelse og visuelle gener. Større institutioner som hospitaler, universiteter, større teatre, forlystelsescentre og idrætsanlæg samt anlæg med lignende karakteristika vil være omfattet, hvorimod plejehjem, kommuneskoler og lignende normalt ikke vil falde ind under dette punkt.

Etableringen af et nyt byområde som et samlet projekt, herunder etablering af kloaksystemer og vandforsyningsledninger, kan også være omfattet af bestemmelsen.

11 b) Anlæg af jernbaner og anlæg til kombineret transport og af intermodale terminaler

Anlæg af jernbaner kan være omfattet af bilag 1, når anlægget udgør en del af en jernbanelinje til fjerntrafik. Det gælder uanset, at det aktuelle jernbaneanlæg blot forbinder to stationer, jf. EF-domstolens dom i sagen C-227/01.

11 f) Anlæg af vandveje og kanalbygning udenfor søterritoriet samt regulering af vandløb.

Regulering af vandløb indgår i mange naturgenopretningsprojekter. Ved screeningen er det vigtigt at være opmærksom på, at vandløbsregulering kan påvirke mange af de faktorer, der er nævnt i bilag 3. Skjern Å er et eksempel på et VVM-pligtigt naturgenopretningsprojekt, hvor der er foretaget vandløbsregulering.

11 g) Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand.

Dette punkt omfatter blandt andet anlæg af dæmninger i forbindelse med genetablering af søer og andre vådområder som led i naturgenopretningsprojekter.

11 i) Anlæg af olie- og gasledninger

Alle olie- og gasledninger, som ikke er omfattet af bilag 1 er omfattet af bilag 2. Det vil sige ledninger, som ikke opfylder tærskelværdierne i bilag 1.

11 j) Anlæg af vandledninger over større afstande

Det fremgår af andre sprogudgaver af direktivet, at der ikke er tale om spildevandsledninger, men andre former for vandledninger så som ferskvandsledninger.

12 a) Permanente baner til motorvæddeløb samt prøvekørsel af biler eller motorcykler.

Dette omfatter også anlæg til træningsformål uden publikumsfaciliteter - jf. Naturklagenævnet orienterer - NKO nr. 71, 1995.

12 b) Anlæg til bortskaffelse af affald.

I affaldsdirektivet (75/442/EEC som ændret ved 91/156/EEC) forstås affald som "Enhver substans eller objekt omfattet af kategorierne i (affaldsdirektivets) bilag I, som indehaveren skaffer sig af med, agter at skaffe sig af med eller bliver pålagt at skaffe sig af med". Begrebet "bortskaffelse" omfatter også nyttiggørelse - jf. EF-domstolens domme i sagerne [C-486/04](#) og [C-255/05](#).

Selvstændige eller fælles biogasanlæg baseret på gylle²¹ er sammen med udspretningsarealer for den afgassede gylle omfattet af dette punkt.

Etablering eller ændringer og udvidelser af biogasanlæg kan være VVM-pligtige, hvis etableringen, ændringen eller udvidelsen må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. Den efterfølgende håndtering af afgasset gylle vil også skulle indgå i såvel afgørelsen om VVM-pligt og i tilfælde af VVM-pligt i selve VVM-redegørelsen.

Normalt vil kommunen, hvor biogasanlægget ønskes etableret eller allerede er etableret, være VVM-myndighed. Kun hvis anlægget giver anledning til udarbejdelse af kommuneplantillæg i mere end to kommuner, vil VVM-myndigheden overgå til miljøcentret.

Biogasanlæg, der er baseret på afgangning af gylle, vil typisk tilbagelevere den afgassede gylle til det husdyrbrug, hvorfra biogasanlægget modtog gylle til afgangning. Der vil dog ofte også være et overskud af afgasset gylle, som skal afsættes til andre landbrugsbedrifter. Såfremt det den afgassede gylle separeres og tørstoffractionen afbrændes, vil behovet for afsætning til andre landbrugsbedrifter reduceres markant og evt. helt forsvinde.

Udspretningsarealerne vil ikke kunne give anledning til VVM-pligt, hvis udspretningsarealerne:

- er godkendt til at modtage husdyrgødning i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
  - er godkendt til at modtage husdyrgødning på grundlag af en VVM-vurdering – enten ved en VVM-tilladelse eller en miljøgodkendelse, eller
  - er screenet i henhold til VVM-reglerne til at kunne modtage husdyrgødning – dog forudsat at screeningsafgørelsen fortsat er gyldig – dvs. at det ligger indenfor rammerne af det screenede projekt, eller
  - er arealer, som umiddelbart kan anvendes til udspretning af husdyrgødning i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug - dvs. at arealerne ikke er omfattet af beskyttelsesniveauet jf. bilag 3 i bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug og de tilhørende kortværk jf. Miljøstyrelsens hjemmeside om husdyrbrug.
-

Grundlæggende gælder, at udskiftning af arealer mellem disse fire kategorier ikke kan være til skade for miljøet, og derfor ikke er omfattet af VVM-bekendtgørelsens regler – jf. VVM-bek. bilag 2, punkt 14.

Det betyder også, at udskiftningen i henhold til VVM-reglerne vil kunne foretages umiddelbart uden først at skulle anmeldes til kommunen – jf. VVM-bekendtgørelsens § 2.

Disse beskyttelsesniveauer bliver erstattet af de kommende vand- og Natura 2000-planer, når de foreligger, og vil også skulle danne grundlag for afgørelsen om VVM-pligt i forbindelse med biogasanlæg.

---

²¹ EF-domstolens dom i sagen [C-121/03](#): selvdøde dyr må ikke indgå, hvis den afgassede gylle skal udsprede på markerne, jf. direktiv 90/667.

13 d) Forlystelsesparker og lignende

Dette punkt omfatter mange forskellige anlægstyper med hensyn til formål, størrelse, placering og forventet antal besøgende. Det vil for eksempel kunne være egentlige forlystelsesparker, zoologiske haver og "Akvaparker" (vandlande/store udendørs akvarier ligesom zoo). Multiarenaer vil også være omfattet af dette punkt – specielt hvis de placeres i det åbne land. Disse anlægstyper kan afhængigt af beliggenheden også være omfattet af punkt 11 a) - Anlægsarbejder i byzone.

Naturklagenævnet har i [NKO nr. 361 fra oktober 2005](#) taget stilling til, hvilke anlægstyper, der var omfattet af dette punkt: "Forlystelsesparker" kan efter Naturklagenævnets opfattelse, beskrives som et afgrænset område, der indeholder flere – hovedsageligt - udendørs aktiviteter, som almindeligvis forudsætter opstilling af forskellige former for indretninger, til brug for publikums forlystelse. Som eksempler på kerneområdet af begrebet "forlystelsesparker" kan der peges på de forskellige former for "sommerlande" og (permanente) tivolier, hvor publikum ved egen hjælp eller på selvkørende indretninger, kan udføre eller prøve forskellige aktiviteter. De forskellige indretninger og aktiviteter vil i reglen forårsage støj, herunder fra publikum eller i form af musik- eller maskinstøj. Sådanne forlystelsesparker er desuden karakteriseret ved et stort antal besøgende, som skaber øget trafik og særlige parkeringsbehov i nærheden af parken."

Et flertal af Naturklagenævnets medlemmer fandt herefter ikke, "at GeoCenteret, der har til formål i indendørs udstillingsrum at formidle information om natur og geologi ved hjælp af moderne udstillingsmetoder, efter almindelig sprogbrug kan karakteriseres som en forlystelsespark.

Spørgsmålet er herefter om GeoCenteret er omfattet af tilføjjelsen "o.l."

Under hensyn til bilagenes i princippet udtømmende karakter må tilføjjelsen "o.l." være begrænset til at omfatte projekter, der med hensyn til publikumsaktiviteter og –faciliteter, påvirkning af omgivelser m.v. i alt væsentligt må sidestilles med "forlystelsesparker", som dette begreb er beskrevet ovenfor.

Efter en samlet vurdering af projektet finder flertallet ikke, at GeoCenteret er omfattet af bilag 2, pkt. 12, litra d) "forlystelsesparker o.l." Der lægges herved vægt på, at aktiviteterne udelukkende foregår indendørs i de til formålet opførte bygninger og i øvrigt ikke har nogle af de karakteristika, der som ovenfor anført kendetegner en forlystelsespark. GeoCenteret er således i langt højere grad at sammenligne med et (traditionelt) museum.

Den omstændighed, at der må forventes en stor publikumstilstrømning med deraf følgende trafikkoncentration og –støj kan ikke i sig selv føre til, at centeret må anses for eller sidestilles med en forlystelsespark i strid med den almindelige forståelse heraf.

14. Ændringer eller udvidelser af anlæg i bilag 1 eller 2, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan være til skade for miljøet (ændring eller udvidelse som ikke er omfattet af bilag 1).

Det er væsentligt at bemærke, at dette punkt kun omfatter ændringer og udvidelser, der kan være *til skade* for miljøet. Ændringer og udvidelser der *ikke kan være til skade* for miljøet, er således *ikke* omfattet af VVM-bekendtgørelsen.

Bestemmelsen gælder for såvel eksisterende anlæg som anlæg, der er under udførelse eller endnu ikke er udført, men tilladt.

Ændringer kan være bygningsmæssige ændringer, mindre ændringer i linieføring eller produktionsmæssige ændringer, der indebærer en større eller ændret miljømæssig belastning med fx støj, som må forventes at overstige de vejledende grænseværdier for området eller ændret påvirkning af landskabet.

BILAG C. Check-liste til brug for screening (VVM-pligt)

Navn på VVM-myndighed:

Anlæggets karakteristika:

1. Projekt beskrivelse – jf. anmeldelsen:

---

2. Navn og adresse på bygherre:

3. Bygherres kontaktperson og telefon:

4. Er anlægget opført på bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1335 af 6, december 2006:

- ☐ ja – anlægget er obligatorisk VVM-pligtigt.
- ☐ nej

5. Er anlægget opført på bilag 2 til bekendtgørelse nr. 1335 af 6, december 2006:

- ☐ ja
- ☐ nej – anlægget er ikke omfattet af VVM-reglerne og skal ikke screenes.

6. Projektets placering:

Kortbilag: ☐ 1:50.000
☐ 1:10.000
☐ Andet – angiv målestok: _____

7. Arealbehovet i ha _____ ☐ ikke relevant

8. Bygherre er ejer af det samlede areal: ☐ ja ☐ nej

9. Anlæggets maksimale bygningshøjde _____ m ☐ ikke relevant

10. Anlæggets **kapacitet** for så vidt angår flow og opbevaring af: ☐ ikke relevant
- Råstoffer – type og mængde: _____

- _____
- _____
- Mellemprodukter – type og mængde: _____
- _____
- Færdigvarer – type og mængde: _____
- _____
- _____

11. Anlæggets kapacitet for strækingsanlæg: _____

☐ ikke relevant

12. Anlæggets længde for strækingsanlæg: _____

13. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges

14. Kumulative forhold: _____

☐ ikke relevant

15. Anlægget behov for råstoffer – type og mængde:

I anlægsfasen: _____

_____

I driftsfasen: _____

16. Behov for vand – kvalitet og mængde:

I anlægsfasen: _____

_____

I driftsfasen: _____

17. Forudsætter anlægget etablering af yderligere vandforsyningskapacitet:

☐ ja

☐ nej

18. Affaldstype og mængder, som følge af anlægget:

Farligt affald: _____

_____

Andet affald: _____

_____

Spildevand: _____

_____

_____

19. Vil affald og spildevand blive håndteret indenfor rammerne af bestående ordninger: ☐ ja ☐ nej
20. Vil det anmeldte anlæg kunne opfylde vejledende grænseværdier for støj: ☐ ja ☐ nej
21. Vil det anmeldte anlæg kunne opfylde vejledende grænseværdier for luftforurening: ☐ ja ☐ nej
22. Vil anlægget give anledning til lugtgener: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
23. Vil anlægget give anledning til lysgener: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
24. Indebærer anlægget behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner: ☐ ja ☐ nej
25. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld: ☐ ja ☐ nej

Anlæggets placering

26. Er anlægget i overensstemmelse med den eksisterende arealanvendelse: ☐ ja ☐ nej
27. Er anlægget i overensstemmelse med den eksisterende lokalplan for området: ☐ ja ☐ nej
28. Forudsætter anlægget ændring af kommuneplanen: ☐ ja ☐ nej
29. Vil anlægget udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer og grundvand: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
30. Indebærer anlægget en mulig påvirkning af sårbare vådområder: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
31. Er anlægget tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen: ☐ ja ☐ nej
32. Er anlægget tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen: ☐ ja ☐ nej
33. Forudsætter anlægget rydning af skov: ☐ ja ☐ nej
34. Vil anlægget være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
35. Tænkes anlægget placeret i Vadehavsområdet: ☐ ja ☐ nej
36. Kan anlægget påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder –

Nationalt: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Internationalt (Natura 2000): ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Forventes området at rumme beskyttede arter: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges

37. Kan anlægget påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet:

Overfladevand: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Grundvand: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Naturområder: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Boligområder (støj/lys og Luft): ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges

38. Tænkes anlægget etableret i et tæt befolket område: ☐ ja ☐ nej

39. Kan anlægget påvirke:

Historiske landskabstræk: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Kulturelle landskabstræk: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Arkæologiske værdier/landskabstræk: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Æstetiske landskabstræk: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Geologiske landskabstræk: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges

Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

40. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal: _____

41. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen: _____

42. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen/MC's område: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges

43. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges

44. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige -

Enkeltvis: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges
 Eller samlet: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges

45. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks: ☐ ja ☐ nej ☐ bør undersøges

46. Er miljøpåvirkningens sandsynlighed: ☐ stor ☐ lille ☐ bør undersøges

47. Er påvirkningen af miljøet –

Varig:

☐ ja   ☐ nej   ☐ bør undersøges

Hyppig:

☐ ja   ☐ nej   ☐ bør undersøges

Reversibel:

☐ ja   ☐ nej   ☐ bør undersøges

Konklusion

Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt – VVM-pligtigt: ☐ ja   ☐ nej

Dato: _____ Sagsbehandler: _____

BILAG D. Checkliste til brug for fastlæggelsen af VVM-redegørelsens indhold – Scoping.

Kapitel 1 – Anlægget

VVM-kommunen/MC omtales i det følgende blot som kommunen/MC.

1. Kommunen/MC's oplysning om bygherren og henvisning til bygherrens projektbeskrivelse – anmeldelsen, jf. VVM-bek. § 2:
2. _____
_____
_____
3. _____
_____
_____
4. 2. Kommunen/MC's begrundelsen for VVM-pligten med henvisning til det eller de relevante bilagsnr. i VVM-bekendtgørelsens.
5. 3. Bygherrens beskrivelse af anlæggets bygningsmæssige udformning, herunder dimensioner, materialer, farver, bortledning af regnvand mm, samt evt. begrundelser for den valgte udformning – tekniske eller æstetiske. Herunder evt. anlæg til håndtering af eksempelvis regnvand.
6. Bygherrens angivelse af, om der er stoffer, som stiller særlige krav til opbevaring og/eller håndtering
7. Bygherrens angivelse af anlæggets behov for infrastruktur med en beskrivelse af omfanget og kvaliteten – så som vejadgang, jernbane, havn, vandforsyning, el, affaldshåndtering og behov for bortskaffelse af spildevand.
8. Ved strækingsanlæg skal bygherren beskrivelse indeholde en angivelse af anlæggets maksimale kapacitet uanset om denne ikke tænkes udnyttet, samt en angivelse af den forventede anvendelse over en nærmere angivet tidsramme.
9. Bygherrens beskrivelse af om anlægget stiller særlige krav til det omgivne miljø og arealanvendelse.
10. Bygherrens angivelse af projektets placering med stednavn og evt. adresse. Desuden angives placeringen på kortbilag i relevant målestok.
11. For strækingsanlæg angiver bygherren placeringen på oversigtskort i så stor målestok som mulig. Samt detailkort for punktanlæg eller hvor særlige miljøforhold gør sig gældende – eksempelvis krydsning af beskyttede naturområder.

12. For andre anlægstyper angiver bygherren placeringen så vidt muligt på kort i mål 1:50.000 samt 1:10.000. Målestoksforholdet samt orientering skal altid angives på kortet.
13. Bygherrens beskrivelse af det samlede arealbehov – angivet m² eller ha samt angivelse af ejerforholdene, herunder i hvilket omfang bygherre ejer arealet eller dele heraf.
14. Bygherrens beskrivelse af de væsentlige karakteristika ved produktionsprocesserne og/eller aktiviteterne på anlægget.
15. I det omfang det er relevant for det pågældende anlæg, da bygherrens beskrivelse af anlæggets **kapacitet og forventede mængder** for så vidt angår flow og opbevaring af
- a. Råstoffer – type og mængde: _____
  - b. _____
  - c. _____
  - d. Mellemprodukter – type og mængde: _____
_____
  - e. Færdigvarer – type og mængde: _____
_____
_____
16. Kommunen/MC's angivelse af om anlægget er omfattet af risikobekendtgørelsen og i givet fald oplysning om hvilke dele af anlægget og stoffer der er tale om.
17. Kommunen/MC's beskrivelse af risikoforholdene og som følge heraf anlæggets behov for restriktioner på anvendelsen af naboarealer – udlæg af sikkerhedszoner.
18. Bygherrens angivelse af anlæggets behov for råstoffer – type og mængde:
- i. I anlægsfasen: _____
_____
  - ii. _____
  - iii. I driftsfasen: _____
_____
_____
_____
19. Bygherrens beskrivelse af anlæggets behov for vand - kvalitet og mængde:

i. I
anlægsfasen: _____

ii. I
driftsfasen: _____

20. Bygherrens skøn over typer og mængder af forventede reststoffer, herunder affald med angivelse af evt. farlig affald.
21. Bygherrens skøn over emissioner, som kan indebære forurening af grundvand, overflade vand, luft eller jord
22. Bygherrens oplysninger om den forventede støjbelastning af omgivelserne med beskrivelse af frekvensbilledet, fordelt over døgnet – evt. ved angivelse på kortbilag.
23. Bygherrens oplysninger om evt. vibrationer, lyspåvirkning, varmestråling eller anden form for stråling som følge af anlægget.
24. Bygherrens beskrivelse af hvilke miljøbelastende forhold anlægget i øvrigt forventes at kunne give anledning til.

25. Kapitel 2 – Alternativer

26. Bygherrens beskrivelse af hvilke alternative løsninger eller placeringer, der har været overvejet og bygherrens begrundelse for valget af anlægsudformning og placering.
27. Kommunen/MC's beskrivelse af alternativer forslået i idefase og vurderingen af disse.
28. Bygherrens beskrivelse af alternativer denne har undersøgt, samt dennes vurdering af alternativerne.
29. Bygherrens beskrivelse af konsekvenserne ved ikke at gennemføre projektet – 0-alternativet
30. Kommunen/MC's vurdering af 0-alternativet
31. Kommunen/MC's begrundelse for valg af projekt under hensyn til påvirkningerne af miljøet.

32. Kapitel 3 - Beskrivelse af omgivelserne og virkningerne på disse

33. Kommunen/MC's vurdering af behov for yderligere undersøgelser og oplysninger for at kunne beskrive de omgivelser, som i væsentlig grad kan blive berørt og beskrive vurderingen af anlæggets betydelige virkninger på omgivelserne:

Omgivelser	Forventes ikke at blive berørt	Kan blive berørt i væsentlig grad	Bør undersøges	Oplysninger findes i tilstrækkeligt omfang	Yderligere oplysninger bør tilvejebringes, med angivelse af hvem der tilvejebringer oplysningerne – bygherre eller myndighed	Ben
Befolkning						
Fauna						
Flora						
Jord						
Vand						
Luft						
Klimatiske forhold						
Transport						
Materielle goder						
Arkitektonisk kulturarv						
Arkæologisk kulturarv						
Landskab						
Offentlighedens adgang til landskabet						
Afledte socioøkonomiske forhold						

Kapitel 4 - Anlæggets kort og langsigtede virkninger på miljøet som følge udlædninger.

37. Bygherrens beregning og kommunen/MC's vurdering af påvirkningen af:

- Overflade og grundvandsystemer. ☐ irrelevant ☐ beregnes og vurderes
- Luftforurening ☐ irrelevant ☐ beregnes og vurderes
- Støjbelastning ☐ irrelevant ☐ beregnes og vurderes

- Anvendelsen af naturlige råstoffer ☐ irrelevant ☐ beregnes og vurderes
- Emission af forurenende stoffer, andre genevirkninger samt bortskaffelse af affald ☐ irrelevant ☐ beregnes og vurderes

38. Bygherrens angivelse af hvilke beregningsmetoder der er anvendt og kommunen/MC's angivelse af hvilke metoder og kriterier der er lagt til grund for vurderingerne.

Kapitel 5 – Afbødende foranstaltninger

39. Bygherrens beskrivelse af hvilke foranstaltninger denne har anvendt i projektudformningen med henblik på at undgå, nedbringe eller om muligt neutralisere de skadelige virkninger på miljøet

40. Kommunen/MC's beskrivelse af hvilke vilkår der vil blive knyttet til en evt. tilladelse med henblik på at undgå, nedbringe eller om muligt neutralisere de skadelige virkninger på miljøet

Kapitel 6 – Ikke teknisk resumé

41. Kommunen/MC's ikke tekniske resumé på grundlag af ovennævnte oplysninger (punkterne 1 – 33)

Kapitel 7 - Mangler

42. Bygherrens oversigt over eventuelle mangler ved oplysningerne og de af bygherren foretagne beregninger.

43. Kommunen/MC's oversigt over eventuelle mangler ved oplysningerne og vurderingen af miljøpåvirkningen.